

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ತಿಳಿ ಕನ್ನಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ-2

ಆರನೆಯ ತರಗತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)

ಓನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೩.

ಪರಿವಿಡಿ

T3D1B9

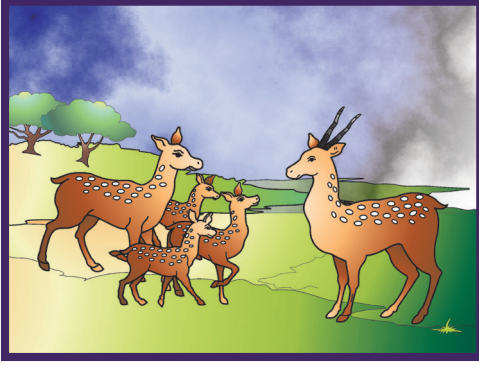
ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಾಠಗಳು	ಕೃತಿಕಾರರು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಭಾಗ - ೧. ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಪಾಠಗಳು			
೩	ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ, ಕಥೆ ಹೇಳು		೦೧
೪	ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ನೋಡಿ, ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡು		೦೨
ಭಾಗ - ೨. ಗದ್ಯ - ಪದ್ಯ ಪಾಠಗಳು			
೯	ಎದೆಗುಂದದ ಧೀರರು (ಗದ್ಯ)	- ಎಂ.ಎನ್. ಸುಂದರರಾಜ	೦೩ - ೧೦
೧೦	ಐಕ್ಯಗಾನ (ಪದ್ಯ)	- ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	೧೧ - ೧೬
೧೧	ಸಾಹಸಿ ಮೊನಲಿಸಾ (ಗದ್ಯ)	- ಸಂಪಾದಿತ	೧೭ - ೨೫
೧೨	ಸುಂಟರಗಾಳಿ (ಪದ್ಯ)	- ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಚ್ಚಣ್ಣರೈ	೨೬ - ೩೦
೧೩	ಮಲ್ಲ ಕಂಬ (ಗದ್ಯ)	- ಸಂಪಾದಿತ	೩೧ - ೩೬
೧೪	ವೀರರಾಣಿ ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ (ನಾಟಕ)	- ಸಮಿತಿ ರಚನೆ	೩೭ - ೪೪
೧೫	ಚುಟುಕುಗಳು (ಪದ್ಯ)	- ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ	೪೫ - ೪೮
೧೬	ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ (ಗದ್ಯ)	- ಡಾ. ಬಾಬು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	೪೯ - ೫೭
೧೭	ನಿನ್ನಲ್ಲೂ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ (ಗದ್ಯ)	- ಸಂಪಾದಿತ	೫೮ - ೬೭
ಭಾಗ - ೩. ಪೂರಕ ಓದು			
೩	ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ		೬೮
೪	ತಾಯಿಯ ನೆನಪು (ಪದ್ಯ)	- ಡಾ. ಎಸ್.ಪಿ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು	೬೯
೫	ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ (ಪದ್ಯ)	- ಮಹಾಂತಪ್ಪಿಯ (ಬಿ. ಶೇಖರಪ್ಪ)	೭೦

ಭಾಗ - ೧

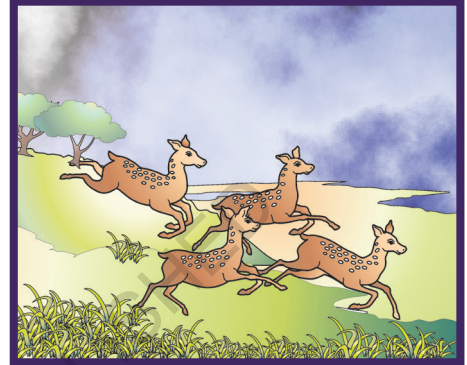
ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಪಾಠಗಳು

೨. ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ, ಕಥೆ ಹೇಳು.

ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ

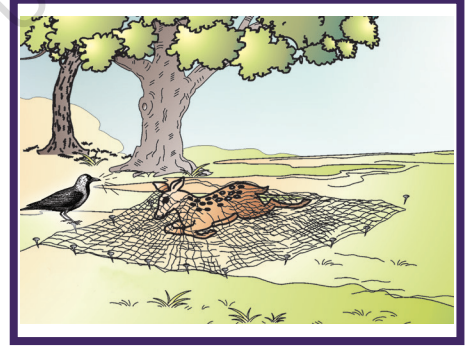
ಆಟ ಆಡುವ ವಿಚಾರ

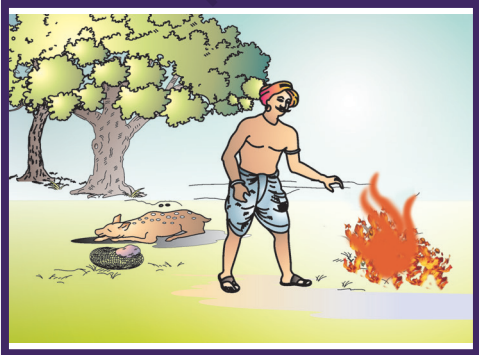
ಆಟ ಆಡಲು ಆರಂಭ

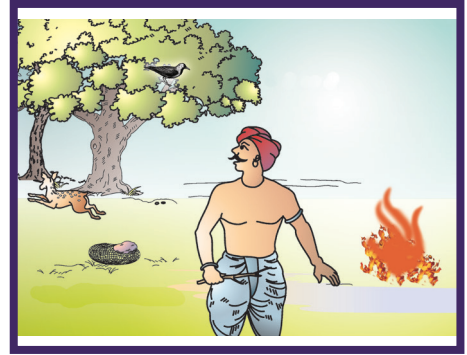
ಒಂದು ಬೆಂಕಿ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿತ್ತು

ನೀನು ಸತ್ತಂತೆ ಮಲಗು

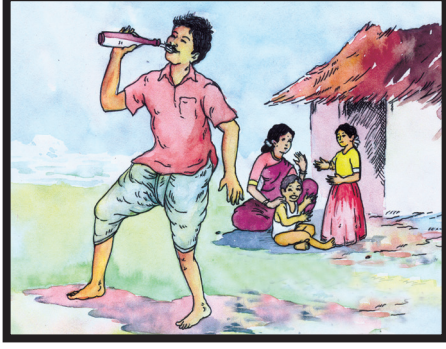

ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿದ

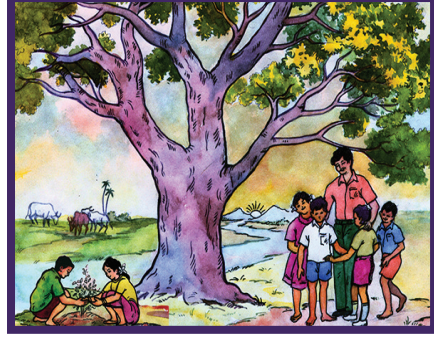

ಅಯ್ಯೋ!! ಪಾರಾಯಿತೇ?...

೪. ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ನೋಡಿ, ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡು.

ಹೆಂಡದ ಸಹವಾಸ ಮಾಡದಿ ಮಕ್ಕಳ _____

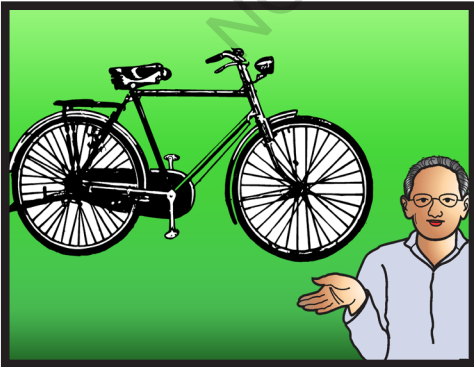
ಅರಣ್ಯ ಬೆಳಸಿ ಜೀವ _____

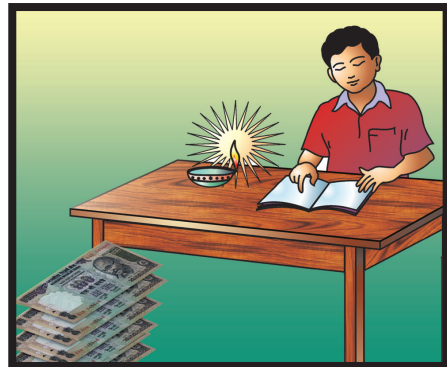
ಶಾಲೆಯೇ ದೇಗುಲ ಮಕ್ಕಳೇ _____

ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಕಲಿತರೆ
ಶಾಲೆಯೊಂದು _____

ಸೈಕಲ್ ಬಳಸಿ, ಇಂಧನ _____

ದುಡ್ಡು ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ವಿದ್ಯೆ _____

ಎದೆಗುಂದದ ಧೀರರು (ಗದ್ಯ)

— ಎಂ.ಎನ್. ಸುಂದರರಾಜ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ :

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ, ಅಪಾಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯಗೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಳಸಬೇಕು. ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಅದುವೇ ಜೀವನ.

ಬಸ್ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾಚಂದ್ರನ್ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿ ಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಧೈರ್ಯಗೊಂಡು ಕೃತಕ ಕಾಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದಳು. ಸಾಹಸ ಮೆರೆದಳು. ಅವಳ ಮಯೂರಿ ನೃತ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಹಾಗೂ ಅಪಾರಕೀರ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ನನಗೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕವೆಂದು ಅವಳು ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ, ಅವಳ ಬದುಕು ಅವಳಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದರೂ ಎದೆಗುಂದದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಬೇಕು. ಅಂತಹ ಎದೆಗುಂದದ ಧೀರರ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

೧. ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್:

ಸ್ಟೇನ್ ದೇಶದ ಬಾಲಕ ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್. ತನ್ನ ಹತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟಗಾರನಾಗುವ ಕನಸು ಕಂಡನು. ದಿನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದನು. ತಾನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ರಿಯಲ್ ಮ್ಯಾಡ್ರಿಡ್ ಕ್ಲಬ್' ಸೇರಿದ. ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ. ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದನು. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದನು. ಆದರೆ ೧೯೬೩ ರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಭೀಕರ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇನೋ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಸೊಂಟದ ಕೆಳಭಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದರಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರನಾಗುವ ಅವನ ಕನಸು ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು.

ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್

ಜಾಲಿಯೋ ಗುಣಮುಖನಾಗಲು ತುಂಬ ದಿನಗಳು ಬೇಕಾದವು. ಇದರಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿ ದುಃಖ, ಕೋಪ ಮನೆಮಾಡಿತು. ಮನನೊಂದನು. ನೋವು ಮರೆಯಲು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಾನೇ ಹಾಡತೊಡಗಿದ. ಅವನ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿ ಗಮನಿಸಿದ ದಾದಿಯೊಬ್ಬಳು ಗಿಟಾರೊಂದನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವನೆಂದೂ ಅದುವರೆಗೆ ಗಿಟಾರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಗಿಟಾರನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತ ಹಾಡತೊಡಗಿದ. ಹೀಗೆ ೧೮ ತಿಂಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದನು. ಈಗ ಜಾಲಿಯೋ ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ

ಮತ್ತು ಗಿಟಾರ್ ನುಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದನು. ಅದು ಅವನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ತಾನೇ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದ. ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನನಾದ. “ಜೀವನ ಹೀಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹಾಡುಗಳ ಆಲ್ಬಂಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದನು. ಅದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ೨೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಆಲ್ಬಂಗಳು ಮಾರಾಟವಾದವು. ವಿಶ್ವದ ಹತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಗಾಯಕರಲ್ಲಿ ಜೂಲಿಯೋ ಸಹ ಒಬ್ಬನಾದನು. ಅವನು ಈಗ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಕಣ್ಣಿನಿಯಾದನು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಎದೆಗುಂದಬಾರದು. ಅದೃಷ್ಟದ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಜೀವನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

* * * * *

೨. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ :

- ಸಂಪಾದಿತ

‘ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಿಂಡಿಯಿಂದ ಬೆಳಕು ಹರಿದುಬರುತ್ತದೆ’ - ಇದು ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳರ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯ. ಪೋಲಿಯೋ ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ, ಕಾಲುಗಳು ಶಕ್ತಿಹೀನವಾದರೂ, ಕ್ರೀಡಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವೇ ಬೆರಗಾಗುವಂಥ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ. ವಿಧಿ ನೀಡಿದ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಈ ಸಾಧಕಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ವರವಾಯಿತು.

ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳರ ತಂದೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹೊಳ್ಳ, ತಾಯಿ ಪದ್ಮಾವತಿ. ಹೋಟೆಲ್ ವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಣ್ಣೂರು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದವರು. ಇವರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಗುವಾಗಿ, ಜುಲೈ ೬, ೧೯೫೮ ರಂದು ಮಾಲತಿ ಜನಿಸಿದರು.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಗು ಮಾಲತಿಗೆ ಪೋಲಿಯೋ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ, ಮಗುವನ್ನು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂಬ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದರು. ಆಕೆಯ ಬಾಲ್ಯದ ಬಹುಭಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಿತು.

ದೇಹದ ನರಗಳೆಲ್ಲ ಚೆಂಡಿನಂತೆ ಒಂದುಗೂಡುವುದು ಇವರ ಕಾಯಿಲೆಯ ಸ್ವರೂಪ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಾಲತಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ೨೨ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಎದುರಿಸಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ ಮಾಲತಿ ತರಗತಿಗೇ ಪ್ರಥಮಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ತಂದೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ನುಡಿಗಳು ಮಾಲತಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ನೀಡಿದವು. ಅದೇ ವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಎರಡು ಚಿನ್ನದ ಪದಕ, ಎರಡು

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರು. ಈ ಯಶಸ್ಸು ಕ್ರೀಡೆಗಳತ್ತ ಅವರ ಒಲವು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿಯ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬೇರೆ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾಲತಿ ಪುರುಷ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳೊಂದಿಗೇ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದವರು. ಅದ್ಭುತ! ಮಾಲತಿಯೇ ಗೆದ್ದರು! ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿ, ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಾಗ ಅಭಿನಂದನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೇ ಆಯಿತು. ಕೊರಿಯಾ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್, ಬೀಜಿಂಗ್, ಬ್ಯಾಂಕಾಕ್, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಬರ್ಮಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಂ, ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಏಷಿಯಾಡ್ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿ ಓಟ, ಗುಂಡು ಎಸೆತ, ತಟ್ಟೆ ಎಸೆತ, ಈಟಿ ಎಸೆತ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ವಿಜಯಿಯಾದಾಗ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಅವರತ್ತ ತಿರುಗಿತು. ಬರ್ಮಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಂಗೆ ಹೋದಾಗ, ಬಸ್‌ನಿಂದ ಬಿದ್ದು ಮೂಳೆ ಮುರಿದರೂ ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ ಮಾತ್ರ ತಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ೧೭ ನೇ ಮೂಳೆ ಮುರಿತ!

ಕ್ರೀಡಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (೧೯೯೫), ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (೨೦೦೧) ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು. ಕೆ.ಕೆ. ಬಿರ್ಲಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅಮೆರಿಕನ್ ಬಯೋಗ್ರಾಫಿಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ವರ್ಷದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಯೋಗ್ರಾಫಿಕಲ್ ಕೇಂದ್ರದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಏಕಲವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮುಂತಾದ ೩೦ ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭಿನಯ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರೊಡನೆ 'ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು' ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಯೋಗಿ. ವಿಧಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ನೋವನ್ನು ನುಂಗಿ, ವಿಶ್ವವೇ ಬೆರಗಾಗುವಂತೆ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ. ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾದ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧವೊಂದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಏಕಲಚೇತನರಾದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಮಾತೃ ಘಂಡೇಶನ್' ಎಂಬ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸದಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅವರ ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟು. ಕೀಳರಿಮೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಗುತ್ತಲೇ ಜೀವನವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳರ ಜೀವನ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರಿಗೆ (ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರು) ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ. ಭಲಗಾತಿ ಮಾಲತಿ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಭಾರತದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* * * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಎಂ.ಎನ್. ಸುಂದರರಾಜ ಅವರು ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದುಮ್ಮಿಯವರು. ಅವರು ಅಂಕಣ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ, ಲೇಖಕರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ 'ಜೂಲಿಯೋ ಇಥ್ಲೇಶಿಯಸ್' ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಅವರ 'ಹಿರಿಯರ ಹಾದಿ' ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ 'ಹುಡುಕಾಟ' ಮತ್ತು 'ನನ್ನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಾದಿ'.

ಅಭ್ಯಾಸ

1. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅನಿವಾರ್ಯ - ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ

ಆಲ್ಪಂ - ಹಾಡುಗಳ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ

ಕಣ್ಣಣಿ - ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾದ

ಚಿಕಿತ್ಸೆ - ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ

ದಾಖಲೆ - ಯಾರೂ ಮಾಡಿರದ

ಪರಿಣತಿ - ಕುಶಲತೆ

ಭಾಜನ - ಪಾತ್ರ

ಮಿನುಗು - ಹೊಳೆಯುವುದು

ವ್ಯಾಧಿ - ರೋಗ

ಸಿದ್ಧಾಂತ - ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತತ್ವ

ಸ್ವಾಭಿಮಾನ - ಆತ್ಮಗೌರವ

ಅದೃಷ್ಟ - ಭಾಗ್ಯ

ಎದೆಗುಂದು - ಭಯಪಡು

ಗಿಟಾರ - ಸಂಗೀತದ ಒಂದು ತಂತಿ ವಾದ್ಯ.

ತಲ್ಲಿನ - ಮಗ್ಗುವಾಗು; ಆಸಕ್ತನಾಗು.

ದಾದಿ - ಸೇವಕಿ

ಪರಿಶ್ರಮ - ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮ

ಭೀಕರ - ಭಯಂಕರ

ಯಶಸ್ಸು - ಗೆಲುವು

ವೃತ್ತಿ - ಉದ್ಯೋಗ

ಸ್ಫೂರ್ತಿ - ಪ್ರೇರಣೆ

ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ - ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸದಿರು

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಸ್ಪೈನ್ - ಯುರೋಪ್ ಖಂಡದ ಒಂದು ದೇಶ.

೨. ರಿಯಲ್ ಮ್ಯಾಡ್ರಿಡ್ ಕ್ಲಬ್ - ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಕ್ಲಬ್.

೩. ಪೋಲಿಯೋ - ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಈ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಶಕ್ತಿಹೀನವಾಗಿ, ಶರೀರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

೪. ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರ - ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವ ಸೇವಾಕೇಂದ್ರ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಲಾಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಸೇವಾಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

೫. ಅಭಿನಂದನೆ - ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವ ರೀತಿ.

೬. ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ - ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯ ಕುರಿತು ದೀರ್ಘ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಬರೆದ ಅಧ್ಯಯನಪೂರ್ಣ ಬರಹ.

೭. ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿ - ನಡೆಯಲಾಗದವರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಚಕ್ರಗಳುಳ್ಳ ಕುರ್ಚಿ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್ ಯಾವ ದೇಶದವನು?
೨. ಬಾಲಕ ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್ ತಾನು ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದನು?
೩. ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರೆತನು?
೪. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಹೆಸರೇನು?
೫. ಮಾಲತಿ ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಗುಲಿದ ರೋಗ ಯಾವುದು?
೬. ಮಾಲತಿ ಅವರು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರ ಯಾವುದು?
೭. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಗಳಿಸಿದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ್ದನು?
೨. ಜಾಲಿಯೋ ಯಾವ ಕನಸು ಹೊಂದಿದ್ದನು? ಅದು ನುಚ್ಚುನೂರಾದುದು ಹೇಗೆ?
೩. ಜಾಲಿಯೋ ಇಗ್ಲೇಶಿಯಸ್ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಳೇನು?
೪. ಮಾಲತಿ ಅವರನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣವೇನು?
೫. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿಯ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಜಯಗಳಿಸಿದುದರ ವಿಶೇಷವೇನು?

೬. ಕ್ರೀಡೆಗಳತ್ತ ಮಾಲತಿಯವರಿಗೆ ಒಲವು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?
೭. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲತಿ ಹೇಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ?
೮. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನು?

ಇ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಪೋಲಿಯೋ ಎಂಬುದು _____ ಬರುವ ವ್ಯಾಧಿ.
(ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ವಯಸ್ಕರಿಗೆ)
೨. ಮಾತೃ ಫೌಂಡೇಶನ್ _____ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆ.
(ನಗರ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ)
೩. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಲತಿ ಅವರಿಗೆ _____ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿತು.
(ಪದ್ಮಭೂಷಣ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ)
೪. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳ ಅವರ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ _____ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
(ಬೆಂಗಳೂರು, ಮದ್ರಾಸು)
೫. ಮಾಲತಿ ಹೊಳ್ಳರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಊರು _____ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
(ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ)
೬. ಜೂಲಿಯೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದಾದಿಯೊಬ್ಬಳು _____ ಒಂದನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಳು.
(ಗಿಟಾರು, ಪಿಟೀಲು)
೭. ಜೂಲಿಯೋ ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ _____ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದನು.
(ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್, ನಾಯಕ)

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನುಚ್ಚುನೂರಾಗು : _____

೨. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ : _____
೩. ಕಣ್ಣಣಿ : _____
೪. ಯಶಸ್ಸು : _____
೫. ಭಾಜನ : _____
೬. ಸ್ಫೂರ್ತಿ : _____

ಆ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಆಸೆ X ೨. ಕೀರ್ತಿ X
೩. ಖ್ಯಾತಿ X ೪. ವಿಫಲತೆ X
೫. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ X ೬. ಅದೃಷ್ಟ X

ಇ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ = ವಿದ್ಯಾ + ಅಭ್ಯಾಸ

೧. ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ = _____ + _____
೨. ಕೋಟ್ಯಂತರ = _____ + _____
೩. ನೂರಾಯಿತು = _____ + _____
೪. ಮುಟ್ಟರಲಿಲ್ಲ = _____ + _____
೫. ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ = _____ + _____

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.
೨. ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷಚೇತನರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.
೩. ವಿಶೇಷಚೇತನವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಂದಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿ, ವರದಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೪. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಗಾದೆಮಾತುಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಬಸಯ್ಯ ಕಡು ಬಡತನದ ಯುವಕ. ರೈತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ. ತಂದೆಯಿಂದ ಬಂದ ಎರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಿತ್ತು. ಅದು ಬಂಜರು ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಾಧಿಸುವ ಛಲವಿತ್ತು. ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಡೆಸಿ ಹೊರ ಹಾಕಿದ. ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದ ಮಾಡಿದನು.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವೃಥಾವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ನೀರನ್ನು ಕಂಡನು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಹೊಂಡ ತೆಗೆಸಿದ. ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ. ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಳೆ ನೀರಿಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿದನು. ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ದಾಳಿಂಬೆ, ಸಪೋಟ, ತೆಂಗು, ಹೂ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದನು. ಕೈತುಂಬ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿದನು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರೈತರು ಇವನ ಸಾಹಸ ಕಂಡು ಬೆರಗಾದರು. ಯುವಕನ ಸಾಧನೆ ಕಂಡು ಸರ್ಕಾರ 'ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು.

ಗಾದೆಗಳು :

೧. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.
೨. ದುಡಿಮೆಯೇ ದುಡ್ಡಿನ ತಾಯಿ.
೩. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು.
೪. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಫಲವುಂಟು.

* * * * *

ಐಕ್ಯಗಾನ (ಪದ್ಯ)

- ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ :

ಭಾರತ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಉಡುಗೆ, ತೊಡುಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಕಸುಬು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎನ್ನುವ ಏಕತಾ ಭಾವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮನೆಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಸುಣ್ಣುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನಾವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಂಗಡ, ಪ್ರದೇಶ, ಭಾಷೆ, ನೆಲ, ಜಲಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನುವ ಐಕ್ಯತಾ ಭಾವ ಬಲವಾದರೆ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕವಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೇ ಒಂದೇ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ,
ಈ ದೇಶದೊಳಲ್ಲಿದ್ದರು
ಭಾರತ ನಮಗೊಂದೇ-

ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗಳ ಚಾಚಿಕೊಂಡರೂ
ಮರಕ್ಕೆ ಬುಡ ಒಂದೇ
ಸಾವಿರ ನದಿಗಳು ಹೇಗೆ ಹರಿದರೂ
ಕೂಡುವ ಕಡಲೊಂದೇ.

ಇರುಳಿಗೆ ಸಾಸಿರ ಚಿಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದರು
ಹಗಲಿಗೆ ರವಿ ಒಂದೇ
ಅಗಣಿತ ಗ್ರಹಮಂಡಲಗಳ ಚಲನೆಗೆ
ಆಕಾಶವು ಒಂದೇ.

ನೂರುಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆಯಿದ್ದರು
ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೊಂದೇ,
ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳ ಹಸುಗಳು ಕರೆಯುವ
ಹಾಲಿನ ಬಿಳುಪೊಂದೇ.

ನಡೆ-ನುಡಿ ಭೇದಗಳೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದರು
ಬದುಕುವ ಜನ ಒಂದೇ,
ನೆಳಲು-ಬೆಳಕುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಚ್ಚುತ
ಹಾರಾಡುವ ಧ್ವಜ ಒಂದೇ.

* * * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ **ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ** ಅವರು ೧೯೨೬ ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಈಸೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು, ಉಸ್ತಾನಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಕವಿಯಾಗಿ, ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ', 'ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ', 'ಸಾಮಗಾನ', 'ಕಾರ್ತಿಕ', 'ಅನಾವರಣ', 'ಚೆಲುವು-ಒಲವು', 'ಗೋಡೆ', 'ತೆರೆದ ದಾರಿ', 'ಮಾಸ್ತೋದಲ್ಲು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು', 'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಚಿರುದನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೧೯೬೨ ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೭೧ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ೨೦೧೩ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಐಕ್ಯಗಾನ' ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅವರ 'ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

೧. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಗಣಿತ - ಅಸಂಖ್ಯೆ; ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು.
ಇರುಳು - ಕತ್ತಲೆ; ರಾತ್ರಿ.
ಗ್ರಹಮಂಡಲ - ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಮೂಹ.
ಚಿಕ್ಕ - ನಕ್ಷತ್ರ; ತಾರೆ.
ಬುಡ - ಬೇರು; ತಳ; ಮೂಲ.
ಚಾಚು - ಹರಡು; ವಿಸ್ತರಿಸು.

ಆರಾಧನೆ - ಪೂಜೆ; ಧ್ಯಾನ.
ಐಕ್ಯ - ಒಂದಾಗು; ಸೇರು.
ಗಾನ - ಹಾಡು
ನೆಳಲು - ನೆರಳು; ಛಾಯೆ.
ಸಾಸಿರ - ಸಾವಿರ; ಸಹಸ್ರ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

೧. ಸಾವಿರ ನದಿಗಳು ಹೇಗೆ ಹರಿದರೂ _____
೨. ಅಗಣಿತ _____ ಚಲನೆಗೆ ಆಕಾಶವು ಒಂದೇ.
೩. ನೂರು ಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆಯಿದ್ದರು _____ ಎಲ್ಲರಿಗೊಂದೇ.
೪. ನಡೆನುಡಿ _____ ಇದ್ದರು ಬದುಕುವ ಜನ ಒಂದೇ.

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಐಕ್ಯಗಾನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ಹಾಗೂ ಬುಡ ಏನನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ?
೨. ಐಕ್ಯಗಾನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಹಾಲಿನ ಬಿಳುಪು ಏನನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತವೆ?
೩. ಹಾರಾಡುವ ಧ್ವಜ ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ?
೪. ಐಕ್ಯಗಾನ ಕವನದ ಆಕರ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಅನೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಮರ ಮತ್ತು ನದಿಗಳು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ?
೨. ಇರುಳಿಗೆ ಸಾಸಿರ ಚಿಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದರು ಹಗಲಿಗೆ ರವಿ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕವಿಯ ಭಾವನೆಗಳೇನು?
೩. ಭಾರತೀಯರ ಧರ್ಮಾಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಭಾವ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕವಿ ಯಾವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ?

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಭಾರತ ನಮಗೊಂದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕವಿ ನೀಡುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಾವುವು?
೨. ಐಕ್ಯಗಾನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ನೀಡಿರುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಉ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

೧. ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗಳ ಚಾಚಿಕೊಂಡರೂ ಮರಕ್ಕೆ ಬುಡ ಒಂದೇ.
೨. ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳ ಹಸುಗಳು ಕರೆಯುವ ಹಾಲಿನ ಬಿಳುಪೊಂದೇ.
೩. ನೆಳಲು-ಬೆಳಕುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಚ್ಚುತ ಹಾರಾಡುವ ಧ್ವಜ ಒಂದೇ.

ಊ) ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳು ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು, ಬುಡ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಐಕ್ಯಗಾನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆ ಹಾಗೂ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ವಿವಿಧತೆ	ಏಕತೆ
ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳು	ಮರದ ಬುಡ

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮರ -
೨. ನಕ್ಷತ್ರ -
೩. ರವಿ -
೪. ಕಡಲು -
೫. ಇರುಳು -

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಹಗಲು X ೨. ಭೇದ X

೩. ನೆಳಲು X ೪. ಹಲವು X

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಾವೆಲ್ಲರು :

೨. ಅಗಣಿತ :

೩. ನಡೆನುಡಿ :

೪. ಆರಾಧನೆ :

ಈ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ನಾವೆಲ್ಲರು = ನಾವು + ಎಲ್ಲರು

೧. ದೇಶದೊಳಲ್ಲಿದ್ದರು = ... + ...

೨. ನಮಗೊಂದೆ = ... + ...

೩. ಕಡಲೊಂದೆ = ... + ...

೪. ಚಿಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದರು = ... + ...

೫. ಬಿಳುಪೊಂದೆ = ... + ...

IV. ಚಟುವಟಿಕೆ :

೧. ಐಕ್ಯಗಾನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ, ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ.

೨. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯ ಪ್ರತಿ ಸಾಲು ನೀಡುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

೩. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ, ಚಿಹ್ನೆ, ಪಕ್ಷಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ಹೂವು, ಮರ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣು ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ.

೪. ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸಂದೇಶವಿರುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.

V. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ:

ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳು :

ಮಕ್ಕಳೇ, ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ರೀತಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ. ಆ ವಾಕ್ಯಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

೧. ಪ್ರಕಾಶ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬಾ. (ಆದೇಶ)

೨. ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲಿ. (ಪ್ರಾರ್ಥನೆ)

೩. ನೀನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. (ಆದೇಶ)

೪. ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕೊಡುವೆಯಾ? (ಬೇಡಿಕೆ / ಕೋರಿಕೆ)

ಈ ರೀತಿ ಆದೇಶ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಕೋರಿಕೆ ಅಥವಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

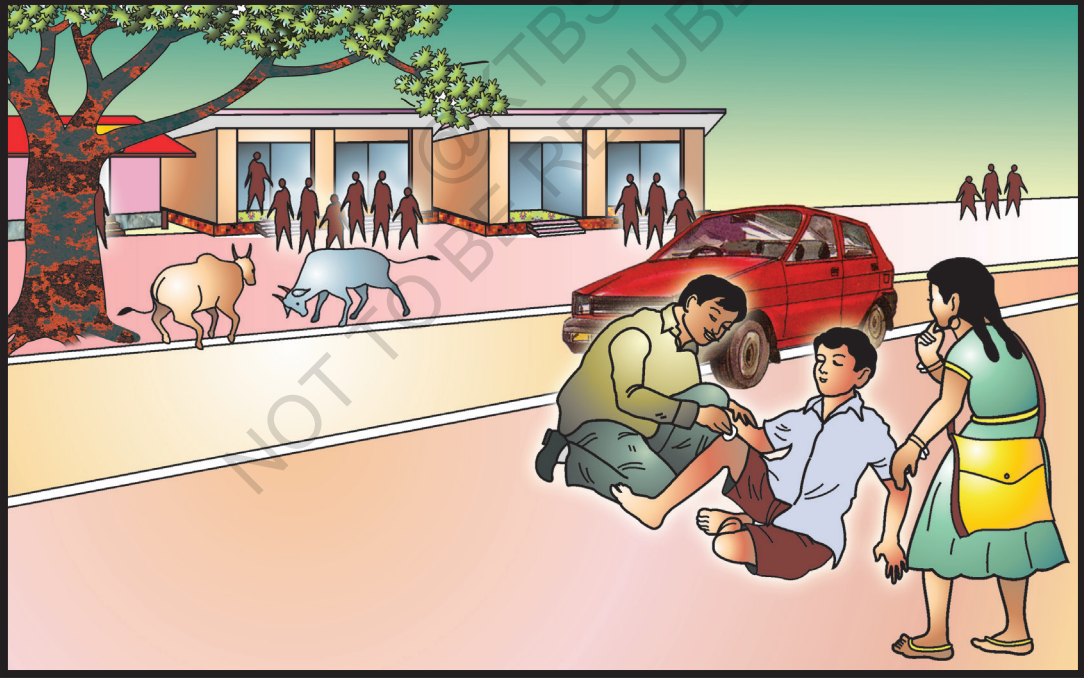
- ಸಂಪಾದಿತ

ಸಾಹಸಿ ಮೊನಾಲಿಸಾ (ಗದ್ಯ)

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ :

ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆಲುವುದು ಸಾಹಸ. ಗಡಸು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತು ಚಿತ್ತುವುದೂ ಸಾಹಸ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸುವುದೂ ಸಾಹಸ. ಇವು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ದಿಫೀರನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನಡತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ, ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೋರಿಸಲೇಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ, ಅನುಕಂಪ ಇರಬೇಕು. ವಿಶೇಷಚೇತನರ ಬಗ್ಗೆ, ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯರಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕುರುಡ ಬಾಲಕನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಸಾಹಸ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಗರ ಗೋಪಬಂಧು. ಆ ನಗರದ ಯು.ಜಿ.ಎಂ.ಇ. ಶಾಲೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹೋ.. ಎನ್ನುತ್ತ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟರು. ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಮೊನಾಲಿಸಾ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಕುರುಡ ಹುಡುಗನೂ ಹೊರಟಿದ್ದನು.

ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಎರಡು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಹೋರಿಗಳು ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಚೆನ್ನಾಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಗುದ್ದಾಟಕ್ಕೆ ನಿಂತವು. ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಂಬಿನಿಂದ ತಿವಿಯುತ್ತ, ಇರಿಯುತ್ತ ಮೆರೆದಾಡತೊಡಗಿದವು. ಅದನ್ನು ಮೊನಾಲಿಸಾ ನೋಡಿದಳು. ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವು ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ಜಿಗಿದು ಬಂದವು. ಆ ಕ್ಷಣ ಗಾಬರಿಗೊಂಡಳು. ಇನ್ನೇನು ತಿವಿಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಜೋರಾಗಿ ಆ ಬದಿಗೆ ಓಡಿದಳು. ಬದುಕಿದೆಯಾ ಬಡಜೀವ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟನೆ ಚೀರಿದ ಅಳುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ಅದರ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆಯೇ 'ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ! ಕಾಪಾಡಿ' ಎಂದು ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಕಿರುಚುತ್ತಿದ್ದ.

ಮೊನಾಲಿಸಾ ಧ್ವನಿಯತ್ತ ಹೊರಳಿ ನೋಡಿದಳು. ಆ ಕುರುಡು ಹುಡುಗ ದನಗಳ ತಿವಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಅವನು ಆ ದನಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರುಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಎದುರು ಬದುರು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕ್ಷಣ ತಡಮಾಡಿದರೆ ಹುಡುಗ ಸಾಯುತ್ತಾನೆಂದು ಮೊನಾಲಿಸಾ ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೆ, ಕಾರುಗಳಿಂದಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಓಡಿದಳು. ಆ ಕುರುಡು ಹುಡುಗನ ಕೈ ಹಿಡಿದಳು. ದರದರನೆ ಎಳೆದು ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿಗೆ ತಂದಳು. ಆತನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದಳು. ತಾನು ಕುಸಿದು ಕುಳಿತಳು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಿನವನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ. ಅವನು ತನಗೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಾರಿನ ಚಾಲಕ ಕಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಆ ದನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದ. ಬಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದ. ರಕ್ತ ಒಸರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲನ್ನು ಡೆಟಾಲಿನಿಂದ ಒರೆಸಿದ. ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಿದ. ಧರಧರನೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ಕುರುಡು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದನು. ಮೊನಾಲಿಸಾಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ. "ಭೇಷ್ ಮಗು! ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡನ ಜೀವ ಉಳಿಸಿತು. ನಿನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ದೊಡ್ಡದು" ಎಂದು ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡಿದನು.

ಆಗ ಮಗು "ಮಾಮಾ, ನೀನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವನು. ಆ ತುಂಟ ದನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದೆ. ಈ ಕಣ್ಣುಕಾಣದ ಹುಡುಗನ ಗಾಯದ ರಕ್ತ ಒರೆಸಿ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಿ ಸಂತೈಸಿರುವೆ. ಆಪತ್ತಿಗೆ ಆದವನೇ ನೆಂಟ. ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಗುಣವಿದೆ. ದೇವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟಿರಲಿ" ಎಂದು ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದಳು.

ಎಳು ವರುಷದ ಬಾಲಕಿಯ ಮುಗ್ಧ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆತ ಬೆರಗಾದನು. "ಅಬ್ಬಾ! ನೀನೆಷ್ಟು ಜಾಣೆ! ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಧನ್ಯರು. ನಿನ್ನ ಗುರುಗಳು ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರರ ನೋವನ್ನು ತನ್ನ ನೋವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ನಿನ್ನ ಭಾವನೆ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದ್ದು. ನಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ಬೆಳಗಲಿ" ಎಂದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಸೇರಿದರು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಊರ ತುಂಬಾ ಹರಡಿತು. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಅವಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಅವಳ ಸಾಹಸವನ್ನು ಸೂಚನಾ ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಚಿತ್ರ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಮಗುವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. “ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ” ಎಂದರು. ಅವಳ ಮಾನವೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳೇ ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಎಂದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ಹಮೀದನ ಸಾಹಸದ ಕಥೆ ನೆನಪಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಖುಷಿಪಟ್ಟು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಹಿ ಹಂಚಿದರು. ಒಡಿಸಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿತು. ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಹಸಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ “ಗೀತಾ ಛೋಪ್ರ” ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿತು.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳ ಹೆಸರು ಮೊನಾಲಿಸಾದೇವಿ. ಇವಳು ಭುವನೇಶ್ವರದವಳು. ಈಕೆಯ ತಂದೆ ದಿಜರಾಜ ಮಲ್ಲಿಕ್. ಇವಳು ದಿನಾಂಕ ೨೫-೦೭-೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಈ ಘಟನೆಯು ೧೯೮೭ ನೆಯ ಜನವರಿ ೧೬ ರಂದು ಜರುಗಿತು. ಆಗ ಅವಳು ಯು.ಜಿ.ಎಂ.ಇ. ಶಾಲೆಯ ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ಇವಳು ನೃತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣೆ. ಭಾರತ-ಜಪಾನ್ ಮೈತ್ರಿ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಳು. ಅಮೋಘ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದಳು. ಅಂದಿನ ಒಡಿಸಾ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ವಿಶ್ವಂಬರನಾಥ ಪಾಂಡೆಯವರಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದಳು. ಆಗ ಇವಳು ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

* * * * *

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಂಚು - ಕೊನೆ

ಅನುಕರಣೀಯ - ಅನುಸರಿಸುವಂಥದ್ದು

ಒಸರು - ಸೋರು

ಚಿನ್ನಾಟ - ವಿನೋದದ ಆಟ

ತಿವಿ - ಇರಿ; ಚುಚ್ಚು.

ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ - ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಪಟ್ಟಿ.

ಮೆಲ್ಲನೆ - ನಿಧಾನ

ರಾಜ್ಯಪಾಲ - ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ

ಸಹಾನುಭೂತಿ - ದಯೆ; ಅನುಕಂಪ.

ಹಂಗು - ಆಸೆ

ಅಂತಃಕರಣ - ದಯೆ

ಅಮೋಘ - ಸಾರ್ಥಕವಾದ

ಗುದ್ದಾಟ - ಹೊಡೆದಾಟ

ಜೋರು - ವೇಗ; ರಭಸ.

ಪುರಸ್ಕಾರ - ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮುಗ್ಧ - ಸರಳ ಸ್ವಭಾವ

ಮೈತ್ರಿ - ಸ್ನೇಹ

ರೂಢಿ - ಅಭ್ಯಾಸ; ಬಳಕೆ.

ಸಾಹಸ - ಪರಾಕ್ರಮ

ಹೆದರು - ಭಯಪಡು

ಟಿಪ್ಪಣಿ.

೧. ಒಡಿಶಾ : ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಹೆಸರು ಒರಿಸ್ಸಾ. ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರು ಕಳಿಂಗ.
೨. ಡೆಟಾಲ್ : ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ದ್ರವರೂಪದ ಔಷಧಿ.
೩. ಗೀತ ಭೋಪ್ರ ಬಹುಮಾನ : ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮೊನಾಲಿಸಾ ಯಾವ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು?
೨. ಮೊನಾಲಿಸಾ ಹೋರಿಯ ತಿವಿತದಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರಾದಳು?
೩. ಹೋರಿಯ ತಿವಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕುರುಡು ಹುಡುಗ ಏನೆಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡನು?
೪. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರ ಸಾಹಸದ ಕಥೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರು?
೫. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮೊನಾಲಿಸಾಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿತು?
೬. ಮೊನಾಲಿಸಾಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಮೊನಾಲಿಸಾ ಕುರುಡು ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಿದಳು?
೨. ಕಾರಿನ ಚಾಲಕ ಕುರುಡು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದನು?
೩. ಕಾರಿನ ಚಾಲಕ ಮೊನಾಲಿಸಾಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಮುದ್ದಾಡಿದನು?
೪. ಮೊನಾಲಿಸಾ ಕಾರಿನ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿದಳು?
೫. ಮೊನಾಲಿಸಾಳ ಮುಗ್ಧ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಾರಿನ ಚಾಲಕ ಏನೆಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದನು?
೬. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮೊನಾಲಿಸಾಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಾವುವು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರು-ಏಳು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕುರುಡು ಹುಡುಗನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಳಗಾದನು?
೨. ಮೊನಾಲಿಸಾಳ ಸಾಹಸ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದ್ದು ಏಕೆ?

ಈ) ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಬರೆಯಿರಿ.

೧. “ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ! ಕಾಪಾಡಿ!”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____
೨. “ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಧನ್ಯರು.”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____
೩. “ಭೇಷ್ ಮಗು! ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು.”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ನಾವೆಲ್ಲರು = ನಾವು + ಎಲ್ಲರು

೧. ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು = _____ + _____
೨. ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ = _____ + _____
೩. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ = _____ + _____
೪. ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟಿರಲಿ = _____ + _____

ಆ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. 'ಸಹಾನುಭೂತಿ' ಪದದ ಅರ್ಥ _____

ಅ) ಅನುಕಂಪ ಆ) ಪ್ರೀತಿ ಇ) ಸ್ನೇಹ ಈ) ಸಹಕಾರ

೨. ರವಿಯ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದವು _____

ಅ) ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಆ) ನುಡಿಗಟ್ಟು
ಇ) ದೇಶೀಯ ಈ) ಜೋಡುನುಡಿ

೩. 'ಮೆಲ್ಲನೆ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧ ಪದ _____

ಅ) ನಿಧಾನ ಆ) ಬೇಗನೆ ಇ) ಸಾವಕಾಶ ಈ) ಮತ್ತೆಗೆ

೪. 'ಅಂಚು' ಪದದ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ _____

ಅ) ಕೊನೆ ಆ) ಮಧ್ಯೆ ಇ) ಮೊದಲು ಈ) ನಡುವೆ

ಇ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಗದ್ಯಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಪ್ರೀತಿ, ಅಂತಃಕರಣ _____

ಈ) ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ : _____

೨. ಸಹಾಯ : _____

೩. ಬೆರಗಾಗು : _____

೪. ಸಾಹಸ : _____

೫. ಸನ್ಮಾನ : _____

ಉ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಆಪತ್ತಿಗಾದವನೇ ನೆಂಟ.

೨. ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ.

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಈ ಪಾಠವನ್ನು ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.

೨. ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು ಬರೆದು, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ ಸಂ	ಹೆಸರು	ರಾಜ್ಯ	ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸ
೧			
೨			
೩			
೪			

V. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

ಅ) ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ.

ಕೈ + ಆಡಿಸು = ಕೈಯಾಡಿಸು

ಧ್ವನಿ + ಅತ್ತ = ಧ್ವನಿಯತ್ತ

ಕೈ + ಎತ್ತು = ಕೈಯೆತ್ತು

ಗಿರಿ + ಅನ್ನು = ಗಿರಿಯನ್ನು

ಮೈ + ಅನ್ನು = ಮೈಯನ್ನು

ಹೊಲ + ಅನ್ನು = ಹೊಲವನ್ನು

ಕುಲ + ಅನ್ನು = ಕುಲವನ್ನು

ಮನ + ಅನ್ನು = ಮನವನ್ನು

ಮಧು + ಅನ್ನು = ಮಧುವನ್ನು

ಹೂ + ಇಂದ = ಹೂವಿಂದ

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಾಗುವಾಗ ಯ ಮತ್ತು ವ ಅಕ್ಷರ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಇದನ್ನು ಆಗಮ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಆ) ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು :

- . ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ
- , ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ
- ; ಅರ್ಧವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ
- ? ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆ
- ! ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ
- “ ” ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ

ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಓದಬೇಕಾದರೆ, ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.

ಉದಾ :

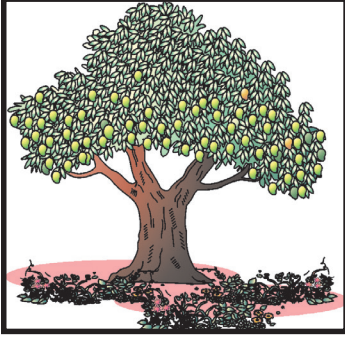
- ೧) ಮೊನಾಲಿಸಾ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಳು.
- ೨) ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಹೋರಿಗಳು ಹುಲ್ಲು ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದವು.
- ೩) ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ.
- ೪) ಏನಿದು? ಎಂದು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡಿದಳು.
- ೫) ಅಯ್ಯೋ! ಮಗುವನ್ನು ದನಗಳು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿವೆ.
- ೬) ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು “ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದರು.

ಪಠ್ಯ ಪೋಷಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಮಾವಿನ ಮರವೆ

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ಮಣ್ಣಲಿ ಬೆಳೆದು ಮಾಡುವೆ ಏನು?
ಮಗುವೆ ಕೇಳು ಹೇಳುವೆ ನಾನು
ಬೆಳೆಯುತ ನಾನು ನೆರಳನು ಕೊಡುವೆನು!

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ನೆರಳನು ನೀನು ಕೊಡುವುದು ಏಕೆ?
ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳಕೆ ಜನ-ದನ ದಣಿವರು
ನೆರಳಲಿ ಕುಳಿತು ವಿರಾಮ ಪಡೆವರು!

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ಹಕ್ಕಿಗಳೆಕೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಬರುವವು?
ಹಕ್ಕಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡನು ಕಟ್ಟುವವು
ತತ್ತಿಯ ಇಟ್ಟು ಕಾವನು ಕೊಡುವವು!

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ಕಾಯಿ-ಹಣ್ಣು ಏಕೆ ಬಿಡುವೆ?
ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗೆ ನಾನು ಬೇಕೇ ಬೇಕು
ಊಟದ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಳೊಂದು ಸಾಕು!

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ಕಾಯಿ-ಹಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಓಟೆಯು ಏಕೆ?
ಮಾವಿನ ಓಟೆ ನಿಮಗಾಡಲು ಆಟ
ಮಾವಿನ ಮರಕೆ ಮತ್ತೆದು ಬೀಜ!

ಮಾವಿನ ಮರವೆ ಮಾವಿನ ಮರವೆ
ನಿನ್ನ ಬದುಕಿನ ಪರಿ ಬಲು ಉಪಕಾರಿಯು!
ತಿಳಿಯಿತೇ ಮಗುವೆ ನನ್ನಯ ಕಥೆಯು
ಬದುಕಿನ ನೀತಿಯು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಲಿ

- ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕರದಳ್ಳಿ

ಮಕ್ಕಳೇ ಈ ರೀತಿ ಆಟವಾಡಿರಿ :

೧. ಕೆಲವರು ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರಿ.
೨. ಕೆಲವರು ಮಾವಿನ ಮರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.
೩. ಕೆಲವರು ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಿರಿ.

* * * * *

ಪಾಠ - ೧೨

ಸುಂಟರಗಾಳಿ (ಪದ್ಯ)

— ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಣ್ಣರೆ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಗಾಳಿ ಇದೆ. ಬೆಳಕು ನೀಡುವ ಸೂರ್ಯನಿದ್ದಾನೆ. ರಿಡಮರಗಳಿವೆ. ಕೆರೆ, ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳ, ನದಿ, ಬೆಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಇದುವೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಅಥವಾ ನಿಸರ್ಗ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಜೀವಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಗಾಳಿ ಬೇಕು. ಈ ಗಾಳಿ ಹಿತವನ್ನು, ಸುಖವನ್ನು ತರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಭಯ, ಆತಂಕ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ತರುವುದುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಜೀಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಭಾವಸೂರ್ಣವಾಗಿ ಧ್ವನಿಸೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಓದಿ ಆನಂದಿಸಿ.

ಏನಿದು ಧೂಳಿ? ಓಹೋ ಗಾಳಿ!

ತಿರನೆ ಬಂತೈ ಸುಂಟರಗಾಳಿ

||ಪ||

ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು, ಕಂಗಿನ ಮರಗಳು

ಬಾಳೆಯು ತಾಳೆಯು ಮಾವು ಹಲಸುಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ತೂಗಿವೆ, ತಲೆಗಳು ಬಾಗಿವೆ!

ಏನಿದು ಧೂಳಿ? ಓಹೋ ಗಾಳಿ

ಸುಳಿಯುತ ಬಂತೈ ಸುಂಟರಗಾಳಿ

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ ಬಾಲವನೆತ್ತಿ!

ದನ ಓಡುತ್ತಿದೆ ಎತ್ತಲೊ ಸುತ್ತಿ!

‘ಅಂಬಾ’ ಎನುತ ಕರು ಬೆಂಬತ್ತಿ

ಏನಿದು ಧೂಳಿ?

ಹೋಯಿತು ಹೆಂಚು! ಹಾರಿತು ಹುಲ್ಲು!
ಬೊಬ್ಬೆಯ ಬೊಬ್ಬೆಯ ಭಯವೆಲ್ಲೆಲ್ಲು
ಕೇಳುವರಾರೀ ಮಂದಿಯ ಗುಲ್ಲು
ಏನಿದು ಧೂಳಿ?

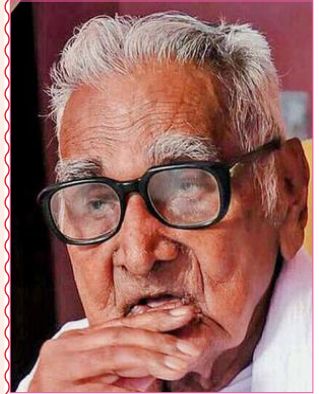
ಏನಿದು ಕೋಪ? ಯಾರಲಿ ಶಾಪ?
ಓಹೋ, ಹೆಚ್ಚಿತೆ ಭೂಮಿಯ ತಾಪ?
ತಡೆಯುವರುಂಟೆ? ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ!
ಏನಿದು ಧೂಳಿ?

ಬಾನಿನ ಬಯಲಿಂದಿಳಿಯುತ ಬಂತೋ?
ಪಾತಾಳದ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಡಗಿತ್ತೋ
ಕಡಲು ಕಡೆಯುತಲಿದೆ ಹುಟ್ಟಿತೋ?
ಏನಿದು ಧೂಳಿ? ಓಹೋ ಗಾಳಿ!
ಸುಳಿಯುತ ಬಂತೈ ಸುಂಟರಗಾಳಿ!

* * * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಚ್ಚುಣ್ಣರೈ ಇವರು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಕಯ್ಯಾರದವರು. ಇವರು ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕವಿ, ಲೇಖಕ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ೧೨ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಸುಶೀಲ' ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದ ದೊಡ್ಡ ಅಭಿಮಾನಿ. ಇವರು ಅನೇಕ ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಏರುತಿಹುದು ಹಾರುತಿಹುದು ನೋಡು ನಮ್ಮ ಬಾವುಟ' ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವನ. ಇವರು ೨೦೧೫ ರಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಕಂಗು - ಅಡಿಕೆ	ಕಡಲು - ಸಮುದ್ರ
ಗುಲ್ಲು - ಗದ್ದಲ	ತಿರನೆ- ತಿರುತಿರುಗಿ ಸುರುಳಿಯಂತೆ ಸುತ್ತುವುದು
ತಾಪ - ಉಷ್ಣತೆ	ಧೂಳಿ - ಧೂಳು
ಪಾತಾಳ - ಭೂಮಿಯ ತಳದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕ	ಬಂತೈ - ಬಂದಿತು
ಬಾನು - ಆಕಾಶ	ಬೆಂಬತ್ತು - ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗು
ಬೊಬ್ಬೆ - ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗು; ಚೀರು.	ಶಾಪ - ಕೇಡು ಬಯಸಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು
ಸುಂಟರಗಾಳಿ - ಸುತ್ತುತ್ತ ರಭಸವಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ	

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಂಟರಗಾಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕವಿ ಏನೆಂದು ಅಚ್ಚರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು?
೨. ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಚ್ಚಿತು?
೩. ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ದನಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಓಡಿದವು?
೪. ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ಜನರು ಏಕೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟರು?
೫. ಸುಂಟರಗಾಳಿಯ ಕೋಪ ಏಕೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಕವಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸುಂಟರಗಾಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?
೨. ಸುಂಟರಗಾಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದವು?
೩. ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮರಗಳು ತೂಗಿ ಬಾಗಿದವು?

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ತೂಗು : _____

೨. ಬೆಂಬತ್ತು : _____

೩. ಶಾಪ : _____

೪. ಪಾತಾಳ : _____

೫. ಕಡಲು : _____

ಆ) 'ಗಾಳಿ' ಪದದಿಂದ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಉದಾ: ಸುಂಟರಗಾಳಿ, ಚಳಿಗಾಳಿ.

ಇ) ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿರಿ.

ಓಹೋ ಗಾಳಿ!

ಎನಿದು ಧೂಳಿ?

ಹೋಯಿತು ಹೆಂಚು!

ಹಾರಿತು ಹುಲ್ಲು!

ಎನಿದು ಕೋಪ?

ಈ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ ಹಾಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎನಿದು ಧೂಳಿ ಓಹೋ ಗಾಳಿ

ಸುಳಿಯುತ ಬಂತೈ ಸುಂಟರಗಾಳಿ

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ ಬಾಲವನೆತ್ತಿ

ದನ ಓಡುತ್ತಿದೆ ಎತ್ತಲೊ ಸುತ್ತಿ

ಅಂಬಾ ಎನುತ ಕರು ಬೆಂಬತ್ತಿ

ಎನಿದು ಧೂಳಿ

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

ಇಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಕಲ್ಪನಾ, ಶಹಿನಾ, ಲೂಸಿ, ಜಹೀರ, ಶಂಕರ, ಪೀಟರ್ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಲಾ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಮೋಡ, ಧೋ ಧೋ ಮಳೆ! ಹರಿವ ನೀರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಲ್ಪನಾ : ಅಬ್ಬಾ ! ಏನು ಸೆಕೆ! ಇವತ್ತು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು.

ಪೀಟರ್ : ಆಕಾಶದ ತುಂಬ ಮಳೆ ಮೋಡ. ನೋಡೋ! ಅಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಕರಿಮೋಡ ಆಕಾಶ ತುಂಬಿದೆ.

ಶಹಿನಾ : _____

ಜಹೀರ : _____

ಶಂಕರ : _____

ಲೂಸಿ : _____

ಶಂಕರ : _____

ಶಹಿನಾ : _____

(ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಲಿ.)

* * * * *

ಮಲ್ಲ ಕಂಬ (ಗದ್ಯ)

- ಸಂಪಾದಿತ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಆಟವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮುದುಕರವರೆಗೂ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಟಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಆಟಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹಬ್ಬಿವೆ. ಕೆಲವು ದೈಹಿಕ ಕಸರತ್ತಿನ ಆಟಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯವೂ ಒಂದು. ಕುಸ್ತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಪಂದ್ಯವೇ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ ಅಥವಾ ಮಲ್ಲಗಂಬ. ಕುಸ್ತಿ ಆಡುವವನು ತಾನು ಹಾಕುವ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಲ್ಲಗಂಬಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕಾಯುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ವಿಜಾಪುರ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗರಡಿಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಗಂಬದ ಆಟಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಗಂಬದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

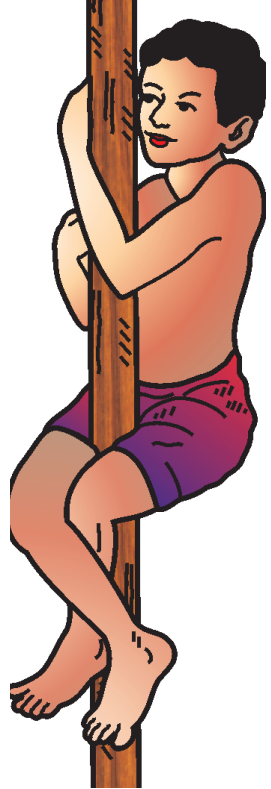
(ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಕಸರತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಣೆಮೇಲಿಟ್ಟ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಜಟ್ಟಿಯಾಳುಗಳು. ಹುಡುಗರು ವಿವಿಧ ಕಸರತ್ತು, ಸಾಹಸ ಮೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.)

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ದೇಖೋ ಭೈಯ್ಯಾ ಅವಾ ಹ್ಯಾಂಗ ಹತ್ಯಾನ ನೋಡು. ಅಬ್ಬಬ್ಬ! ಕಂಬದ ತುದಿ ಮುಟ್ಟತಾನಂದ್ರ ಪಸಕ್ಕನೆ ಜಾರಿಬಿಟ್ಟ, ಬಿದ್ದ.. ಬಿದ್ದ.. ನೋಡು.

ಪೀಟರ್ : ಏ.. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಆ ತೇಗಿನ ಕಂಬ ಏಕದಂ ಸಾಪ ಏತಿ. ಅದರ ಮ್ಯಾಲ ಔಡಲೆಣ್ಣಿ ತೆಳ್ಳಗ ಸವರ್ಯಾರ. ಕೈಯಿಟ್ಟ ಜಾರತೈತಿ. ಅದಕ ಹಂಗ ಜಾರತಾರ. ಹತ್ತಾರ... ಬೀಳ್ತಾರ. ಅಲ್ಲೋಡು, ಮತ್ತೆ ಹತ್ತಿದ, ಭಾರಿ ಆಟಪಾ ಇದು. ಅಲಲಾ ಏನ ಕಸರತ್ತಿದು. ಈ ಆಟಕ್ಕ ಏನಂತಾರ ಶಂಕರ.

ಶಂಕರ : ಇದಕ್ಕ ಮಲ್ಲ ಕಂಬದ ಆಟ ಅಂತಾರ. ಇದು ಒಂದು ಕಸರತ್ತು. ಕುಸ್ತಿ ಆಡೋರು ಇದರ ಮ್ಯಾಲೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡ್ತಾರ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ಹಂಗಂದರೇನು? ಈ ಮಲ್ಲ ಕಂಬದ ಮೇಲಿನ ಕಸರತ್ತು ಎದಕ ಉಪಯೋಗ?

ಶಂಕರ : ಕುಸ್ತಿ ಆಡೋರೈ, ಕುಸ್ತಿ ಆಡುವಾಗ ಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಕಂಬದ ಮ್ಯಾಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ತಾರ. ಎದುರಾಳಿನ ಸೋಲಸಾಕ ತಂತ್ರ ಇಲ್ಲೇ ಕಲಿತಾರ. ಕುಸ್ತಿ ಆಡೋದು ನೀನು.... ನೋಡಿರಬೇಕಲ್ಲ? ಪೀಟರ್. ಮೈಸೂರು ದಸರಾದಾಗ, ಬೆಳಗಾವ್ಯಾಗ, ಕೊಪ್ಪಳದಾಗ, ಹೊಸಪೇಟ್ಯಾಗ, ಧಾರವಾಡದಾಗ, ಗದಗಿನ್ಯಾಗ ಭಾಳ ಆಡ್ತಾರ.

ಪೀಟರ್ : ಇದು ಭಾಳ ಹಿಂದಿನ ಆಟ ಕಾಣ್ತದ. ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹೇಳಲ್ಲ.

ಶಂಕರ : ಹಿಂದಕ ಭೀಮ, ಜರಾಸಂಧ, ಹನುಮಂತ, ವಾಲಿ, ಸುಗ್ರೀವರು ಆಡ್ತಿದ್ದಂತ. ಇದು ಪುರಾಣ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದೈತಿ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದ್ದು ಹೇಳಲ್ಲ?

ಶಂಕರ : ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮನ ಆಸ್ಥಾನದಾಗ ಅಲಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ ಎಂಬ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳು ಇದ್ದಂತ. ಅವರು ಪುಣೆಯ ಬಾಳಾಜಿ ಪೇಶ್ವೆ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬಂದರಂತ. “ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಲ್ಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸುವಂತಹ ಮಲ್ಲರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಬೇಕು” ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರಂತೆ.

ಪೀಟರ್ : ಭಾಳ ಛಂದೈತಿ. ಮುಂದೇನಾತು?

ಶಂಕರ : ಕೇಳಿ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷದ ಹುಡುಗ ಬಾಳಂಭಟ್ಟ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಅವರ ಸವಾಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನಂತ. ಕುಸ್ತಿ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿ ಪಡದ್ದಂತ.

ಪೀಟರ್ : ಹಂಗಾ..

ಶಂಕರ : ಆ ಹುಡುಗ ನಾಸಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಪ್ತಗಿರಿ ದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಹೋದ. ಗುಡಿಯ ಮುಂದಿನ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಕೋತಿ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅದೇರೀತಿ ಶಕ್ತಿ ನೀಡು ಎಂದು ದೇವಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. ದಿನವೂ ಮಂಗನಂತೆ ಆ ದೀಪದ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಕುಸ್ತಿ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಫಲ ನೀಡಿತು. ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ನಿಜಾಮ ರಾಜ್ಯದ ಜಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ.

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ಈ ಕಥೆ ಭಯಂಕರ ಭಂದೈತಿ ಬಿಡು.

ಮೀಟರ್ : ಈ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಕ ಕಲಿಸಬಾರದು?

ಇಬ್ರಾಹಿಂ : ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಹೇಳೋಣ. ನಾವು ಕಲಿಯೋಣ ಬಾ.

* * * * *

ಅಭ್ಯಾಸ

1. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಚ್ಚರಿ - ಆಶ್ಚರ್ಯ; ಬೆರಗು.

ಆಸ್ಥಾನ - ರಾಜಸಭೆ; ದರ್ಬಾರು.

ಭಂದೈತಿ - ಬಹಳಷ್ಟು ಚಂದವಿದೆ

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು - ಬೇಡು

ದೇಖೋ - ನೋಡು

ಹಂಗಾ - ಹಾಗಾಯ್ತೇನು?

ಕಸರತ್ತು - ವ್ಯಾಯಾಮ; ಶಕ್ತಿ, ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಅಬ್ಬಬ್ಬ - ಅಚ್ಚರಿ ಪದ

ಔಡಲೆಣ್ಣೆ - ಹರಳೆಣ್ಣೆ

ಜಟ್ಟಿ - ಕುಸ್ತಿಪಟ್ಟು

ಪಟ್ಟು - ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತಂತ್ರ.

ಭೈಯ್ಯಾ - ಅಣ್ಣ

ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ - ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

ಮಲ್ಲ ಕಂಬ - ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಮಲ್ಲಗಂಬ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂಬವನ್ನು ತೇಗದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಎತ್ತರ ಅಜಮಾಸು ೩ ೧/೨ ಮೀಟರ್ ಅಥವಾ ೧೦-೧೧ ಮೀಟರ್. ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಬದ ಸುತ್ತಲೆ ಅಂದಾಜು ೫೦ ರಿಂದ ೬೦ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್, ಕಂಬ ಮೇಲೆ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣಗಾತ್ರದ. ಇದರ ಮೇಲ್ಮೈ ಬಹಳ ನುಣುಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಔಡಲೆಣ್ಣೆ ಸವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಲಗಂಬದಲ್ಲಿ 'ಸ್ಥಿರ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ', 'ಮಣಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ', 'ಹಗ್ಗದ ಮಲ್ಲ ಕಂಬ' ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಮಲ್ಲಗಂಬ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹನುಮಂತನ ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಭೀಮ - ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾಂಡುರಾಜನ ಮಗ, ಧರ್ಮರಾಜನ ತಮ್ಮ.

ಜರಾಸಂಧ - ಮಗಧ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ, ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಹನುಮಂತ - ಶಕ್ತಿಪುರುಷ, ರಾಮನ ಭಕ್ತ, ವಾಯುಪುತ್ರ.
 ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವ - ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು, ಇವರು ಬಹಳ ಶೂರರು.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಕಂಡ ಕಸರತ್ತು ಯಾವುದು?
೨. ಮಲ್ಲ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದವರು ಏಕೆ ಜಾರುತ್ತಿದ್ದರು?
೩. ಮಲ್ಲ ಕಂಬವನ್ನು ಕುಸ್ತಿ ಆಡುವವರು ಏಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?
೪. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲ ಕಂಬವನ್ನು ಯಾರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು?
೫. ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳು ಯಾರು ಯಾರು?
೬. ಅಲಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳು ಹಾಕಿದ ಸವಾಲನ್ನು ಯಾರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು?
೭. ಬಾಳಂಭಟ್ಟನು ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಮಲ್ಲ ಕಂಬದ ಕಸರತ್ತನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು?
೨. ಅಲಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ ಕುಸ್ತಿ ಪಟುಗಳು ಪೇಶ್ವೆಗೆ ಏನೆಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು?
೩. ಬಾಳಂಭಟ್ಟನು ಕುಸ್ತಿ ಪಟುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತನು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಬರೆಯಿರಿ.

೧. 'ಕಂಬದ ತುದಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನಂದ್ರ ಪಸಕ್ಕನೆ ಜಾರಿಬಿಟ್ಟ.'
೨. 'ಔಡಲೆಣ್ಣೆ ತೆಳ್ಳಗೆ ಸವರ್ಯಾರ ಕೈಯಿಟ್ಟರ ಜಾರತೈತಿ.'
೩. 'ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಲ್ಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಬೇಕು.'

ಈ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಲ್ಲ ಕಂಬಕ್ಕೆ _____ ಎಣ್ಣೆ ಸವರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅ) ಎಳ್ಳಿನ ಆ) ಔಡಲ ಇ) ಶೇಂಗಾ ಈ) ಬೇವಿನ

೨. ಮಲ್ಲ ಕಂಬವನ್ನು _____ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅ) ಕುತ್ತಿ ಆ) ಕರಾಟೆ ಇ) ಜೂಡೋ ಈ) ಕಬಡ್ಡಿ

೩. ಬಾಳಾಜಿ ಪೇಶ್ವೆಯ ಸ್ಥಳ _____

ಅ) ಹೈದರಾಬಾದ್ ಆ) ಪುಣೆ ಇ) ಮೈಸೂರು ಈ) ಕೊಪ್ಪಳ

೪. ಬಾಳಂಬಟ್ಟ ಕುತ್ತಿ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು _____ ನೋಡಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡನು.

ಅ) ಅಳಿಲು ಆ) ಜೇಡ ಇ) ಕೋತಿ ಈ) ಹಕ್ಕಿ

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ.

೧. ಮೆರವಣಿಗೆ : _____

೨. ಆಸ್ಥಾನ : _____

೩. ಫಲನೀಡು : _____

೪. ಪ್ರಶಸ್ತಿಪತ್ರ : _____

೫. ಕಸರತ್ತು : _____

೬. ಸವಾಲು : _____

ಆ) ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡುಮಾತುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ ಗಮನಿಸಿರಿ.

೧. ಹ್ಯಾಂಗ	-	ಹೇಗೆ
೨. ಮ್ಯಾಲ	-	ಮೇಲೆ
೩. ಜಾರತ್ಯೆತಿ	-	ಜಾರುತ್ತದೆ
೪. ಅಲ್ಲೋಡು	-	ಅಲ್ಲಿ ನೋಡು
೫. ಕಲಿತಾರ	-	ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ
೬. ಇದ್ದಂತ	-	ಇದ್ದರಂತೆ

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹಲವು ಆಡು ಮಾತಿನ ಪದಗಳು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿವೆ. ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ	=	_____	+	_____
೨. ಮಲ್ಲಗಂಬ	=	_____	+	_____
೩. ಜಟ್ಟಿಯಾಳು	=	_____	+	_____
೪. ಅಲ್ಲೋಡು	=	_____	+	_____

ಈ) ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಲ್ಲ ಕಂಬ
೨. ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ
೩. ದಸರಾ ಉತ್ಸವ

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಕುಸ್ತಿಯ ಚಿತ್ರ, ಮಲ್ಲ ಕಂಬ ಏರುವ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಗರಡಿ ಮನೆಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.
೨. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಟಗಳ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

* * * * *

ವೀರರಾಣಿ ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ (ನಾಟಕ)

-ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ :

೧. ಮಕ್ಕಳೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ, ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ನಾವು ಆಗಾಗ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ? ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.
೨. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.
೩. ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಕನ್ನಡದ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿದ ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಯ ಬೇಡಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಆಸರೆ ನೀಡಿದಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಗಲರ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಗೆದ್ದಳು. ಕೊಟ್ಟ ಮಾತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಈ ರೋಚಕ ಪ್ರಸಂಗ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ.

(ಕೆಳದಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ. ಅಲ್ಲಿ ವೀರರಾಣಿ ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ದಶದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿಸಿದಳು. ಇವಳು ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲೂಕು ಕೋಟೆಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬಾತನ ಮಗಳು, ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕನ ಮಡದಿ. ಈಕೆಯ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಕಾಲ ಸಾ.ಶ. ೧೬೭೨ ರಿಂದ ೧೬೯೭.)

ದೃಶ್ಯ-೧

(ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ದೃಶ್ಯ: ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಹಾಗೂ ದೂರು-ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಸರತಿ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಂಗಮರು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.)

ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಏನು ಜಂಗಮರೆ, ಏನು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ?

ಜಂಗಮ ವೇಷಧಾರಿ : ನಾವು ಜಂಗಮರಲ್ಲ ತಾಯಿ! ನಾನು ಭತ್ತಪತಿ ಶಿವಾಜಿಯವರ ಮಗ ರಾಜಾರಾಮ.

ಚೆನ್ನಮ್ಮ : (ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ) ಏನು? ನೀವು ಭತ್ತಪತಿ ಶಿವಾಜಿಯವರ ಮಕ್ಕಳೇ, ನನ್ನಿಂದೇನಾಗಬೇಕು? ಬನ್ನಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. (ಆಸನ ತೋರಿಸುವಳು)

(ರಾಜಾರಾಮ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಹಿಂದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.)

ರಾಜಾರಾಮ : ತಾಯಿ. ಆ ದುಷ್ಟ ಔರಂಗಜೇಬನು ನನ್ನ ಸೋದರ ಶಂಭಾಜಿಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ. ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಈಗ ನನ್ನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕೋಟೆಗಳು ಅವನ ಕೈವಶವಾಗಿವೆ. ಶತ್ರುಗಳ ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ.

ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಬೇರೆ ರಾಜರಾರೂ ನಿಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೇ?

ರಾಜಾರಾಮ : ಇಲ್ಲ ತಾಯಿ! ಆ ದುಷ್ಟ ಔರಂಗಜೇಬನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಆತನ ವೈರತ್ವ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ.

ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಇರಲಿ, ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರ ಮಗನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ! (ಚೆನ್ನಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕರತ್ತ ತಿರುಗಿ) ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕರೇ ಇವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ. ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿರಿ. ತದನಂತರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕ : ಆಗಲಿ ತಾಯಿ.

ರಾಜಾರಾಮ : ನಿಮ್ಮ ಔದಾರ್ಯ ದೊಡ್ಡದು ತಾಯಿ, ನಿಮಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ. (ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಡುವರು. ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು.)

ದೃಶ್ಯ -೨

(ಕೆಳದಿ ಸಂಸ್ಥಾನ, ರಾಜಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಆಸೀನಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ)

- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕರೇ, ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ?
- ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕ : ಅಮ್ಮ, ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾದ ಕುಂದಾಪುರ, ಗೋಕರ್ಣಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು.
- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ನಿಜ. ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕರೇ, ಸಬ್ಬವೀಸ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರೇ ನಿಮ್ಮದೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ?
- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ : ತಾಯಿ, ನಾವೀಗ ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರ ಔರಂಗಜೇಬನಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಆತ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಆತನದು ಬಲಾಢ್ಯ ಸೈನ್ಯ. ನಮ್ಮದು ಚಿಕ್ಕ ಸೈನ್ಯ.
- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ನೀವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅಪ್ಪಾಜಿ? (ಸಿದ್ಧಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯವರತ್ತ ನೋಡಿ)
- ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ : ಶರಣು ಬಂದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ! ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋರಾಡುವುದೇ ಲೇಸು.
- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಅಪ್ಪಾಜಿ ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಈಗ ರಾಜಾರಾಮರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಬೇಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜಧರ್ಮ! ಇದೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಂಪರೆ! ಕೊಲ್ಲುವವನಿಗಿಂತ ಕಾಯುವವನು ದೊಡ್ಡವನು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕ : ಹೌದು, ತಾಯಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ನಿಜ! ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ.
- ಸೈನಿಕ (ಬಂದು) ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬೇಹುಗಾರನೊಬ್ಬ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಳಿಸಿಕೊಡಲೇ?
- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಕಳಿಸಿ.
- ಬೇಹುಗಾರ : (ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ) ತಾಯಿ ಒಂದು ಆಘಾತಕಾರಿ ಸುದ್ದಿ!
- ಚೆನ್ನಮ್ಮ : ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ.

ಬೇಹುಗಾರ

: ತಾವು ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಔರಂಗಜೇಬನು ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮುತ್ತಲು ಸೇನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ರಾಜಾರಾಮನನ್ನು ಔರಂಗಜೇಬನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಂತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ.....

ಚೆನ್ನಮ್ಮ

: ಹೀಗೋ? ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ವೀರ ಪರಂಪರೆ. (ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರತ್ತ ತಿರುಗಿ) ಇದಕ್ಕೇನು ಮುಂದಿನ ದಾರಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರೇ?

ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ

: ತಾಯಿ, ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರು. ಕಲಿತನದಿಂದ ಕಾದಾಡೋಣ. ಜಯಾಪಜಯಗಳು ಶಿವನಿಚ್ಛೆ. ಯುದ್ಧವೊಂದೇ ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ದಾರಿ.

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕ

: ಮಹಾರಾಣಿಯವರೇ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿರಿ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಲಿತನ ತೋರಿಸೋಣ.

ಸಿದ್ಧಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ

: ಮಗಳೇ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಚೆನ್ನಮ್ಮ

: ಸೇನಾನಾಯಕರೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ವೀರರಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ತಿಳಿಸಿ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗಲಿ ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ!

(ಎಲ್ಲರೂ ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ! ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ ! ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು.)

ದೃಶ್ಯ -೨

(ಕೆಳದಿ ಅರಮನೆಯ ಒಳಾಂಗಣ)

ಚೆನ್ನಮ್ಮ

: ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕರೇ ಯುದ್ಧದ ಸಮಾಚಾರವೇನು? ನೆರೆಯ ಅರಸರು ನಮಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವರೇ?

ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯಕ

: ಹೌದು ತಾಯಿ, ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಅರಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು, ತಂಡ - ತಂಡವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಡೇರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮವರ ಈ ಮಿಂಚಿನ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಮೊಗಲರ ಸೇನೆ ಹೌಹಾರಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ

: ಅಮ್ಮಾ, ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಡಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆ ಆಹಾರ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕೂಟ ಕದನದಿಂದ ಮೊಗಲರು ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕ

: ನಮ್ಮ ಮಾವುತರು ಪಳಗಿದ ಆನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ
ನೂರಾರು ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಬಿಡಾರಗಳತ್ತ ನುಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ
ಇದರಿಂದ ಔರಂಗಜೇಬನ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯ-ಭೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸೇನಾಧಿಪತಿ

: (ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿ) ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ! ...
ಮೊಗಲರ ಸೇನೆ ಓಡಿ ಹೋಯಿತು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆದ್ದೆವು!

ಚೆನ್ನಮ್ಮ

: ಹೌದೇ? ಕೆಳದಿ ವೀರರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಂಪರೆ ಕಾಯ್ದು
ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕಾಪಾಡಿದಳು.

(ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುವರು).

(ತೆರೆಬೀಳುತ್ತದೆ)

ಅಭ್ಯಾಸ

1. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಕೀರ್ತಿ - ಖ್ಯಾತಿ, ಸ್ತುತಿ; ದಶ - ಹತ್ತು; ಬಲಾಢ್ಯ - ಬಲಶಾಲಿ; ಕೃತಜ್ಞ - ಉಪಕಾರವನ್ನು
ನೆನೆಯುವವನು; ಸಂಸ್ಥಾನ - ರಾಜ್ಯ, ದೇಶದ ಭಾಗ; ತೆರಿಗೆ-ಕರ, ಸುಂಕ, ಕಂದಾಯ;
ಶರಣು - ರಕ್ಷಣೆ, ಮೊರೆಹೋಗು, ನಮಸ್ಕಾರ; ಘೋಷಿಸು- ಕೂಗಿ ಹೇಳು, ಏರುಧ್ವನಿ;
ತುರ್ತು - ಜರೂರು, ಜರೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ; ಬಿಡಾರ - ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ; ಆಘಾತ - ಪೆಟ್ಟು, ಕೇಡು;
ಆದೇಶ - ಅಪ್ಪಣೆ; ಮಾವುತ - ಮಾವಟಿಗ, ಆನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವವನು; ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ - ಆಯುಧಗಳು;
ಹೊಂಚು - ನಿರೀಕ್ಷಿಸು, ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿರು; ದುಮ್ಮಾನ - ವ್ಯಸನ, ಚಿಂತೆ;
ಆಸನ - ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನ.

ಗಮನಿಸಿ - ತಿಳಿ

ಕಣ್ಣುತಪ್ಪಿಸು - ಮರೆಮಾಚು; ಪರಂಪರೆ - ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ;
ಬೇಹುಗಾರ - ಗೂಢಚಾರ, ಗುಪ್ತಚಾರ; ಹೌಹಾರು - ಗಾಬರಿಯಾಗು, ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳು;
ಎದೆಗುಂದು - ಧೈರ್ಯಗೆಡು; ಕಂಗೆಡು - ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಂತಾಗುವುದು, ದಾರಿ ಕಾಣದಾಗುವುದು;
ಸಬ್ಬವೀಸ - ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ; ಧರ್ಮ - ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಬದುಕುವ ಕ್ರಮ;
ಕೋಟೆ - ಬಲವಾದ ರಕ್ಷಣಾ ಗೋಡೆ; ಕೂಟ ಯುದ್ಧ - ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಎರಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡುವ
ಯುದ್ಧದ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಳು?
೨. ರಾಜಾರಾಮನು ಯಾರ ಮಗ?
೩. ಶಂಭಾಜಿಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದವನಾರು?
೪. ರಾಜಾರಾಮನಿಗೆ ಯಾರೂ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ?
೫. ಔರಂಗಜೇಬ ಏಕೆ ಕೋಪಗೊಂಡನು?
೬. ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರು?

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ರಾಜಾರಾಮನು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು?
೨. ಬೇಹುಗಾರನು ಬಂದು ರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?
೩. ಮೊಗಲರ ಸೇನೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಯ-ಭೀತರಾಗಲು ಕಾರಣ ಹೇಳಿರಿ.

ಇ) ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ನಾವು ಜಂಗಮರಲ್ಲ ತಾಯಿ!
೨. ಆತನ ವೈರತ್ವ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ.
೩. ಶರಣು ಬಂದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ!
೪. ಕೊಲ್ಲುವವನಿಗಿಂತ ಕಾಯುವವನು ದೊಡ್ಡವನು.
೫. ಕೆಳದಿ ವೀರರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಂಪರೆ ಕಾಯ್ದರು.

ಈ) ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ _____ .
೨. ಕೊಲ್ಲುವವನಿಗಿಂತ _____ ದೊಡ್ಡವನು.
೩. ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ _____ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
೪. ಕೂಟ ಕದನದಿಂದ _____ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
೫. ಮೊಗಲರು ಪ್ರಾಣ ಭಯದಿಂದ _____ ಬಿಟ್ಟು ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡಿದರು.

ಉ) ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಶಿವಾಜಿಯ ಮಗ	ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ	_____
೨. ಸಿದ್ಧಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಮಗಳು	ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕ	_____
೩. ಸಬ್ಬವೀಸ	ಕೆಳದಿಚೆನ್ನಮ್ಮ	_____
೪. ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ಪತಿ	ರಾಜಾರಾಮ	_____

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ.

೧. ತುರ್ತು
೨. ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸು
೩. ದಾಳಿ ಮಾಡು
೪. ತಂಡ-ತಂಡವಾಗಿ
೫. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ
೬. ಭಯ-ಭೀತಿ

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಓದಿರಿ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ ಉಚ್ಚಾರ ದೋಷವಾಗದಿರಲಿ.

ದುಷ್ಟ × ಶಿಷ್ಟ

ಸತ್ಯ × ಅಸತ್ಯ

ಕೃತಜ್ಞ × ಕೃತಘ್ನ

ಆಶ್ರಯ × ನಿರಾಶ್ರಯ

ಜಯ × ಅಪಜಯ

ಧರ್ಮ × ಅಧರ್ಮ

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

- ಅ) ೧. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವೀರ ಪುರುಷರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.
೨. ವೀರರಾಣಿ ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ನಾಟಕವನ್ನು ಕಲಿತು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.
೩. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಓದಿರಿ.

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆ ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೀವನ ಧರ್ಮ. ಇದು ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ. ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು “ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬುದು ಬರಿ ಹೆಸರಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಕಣಾ, ಶಕ್ತಿ ಕಣಾ, ದೇವಿ ಕಣಾ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಶಾಸನವು ಕನ್ನಡಿಗರು ಸಾಧು ಜನರಿಗೆ ಸಾಧು. ಯಾರಾದರು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸದೆ ಬಿಡರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ವೀರರು. ಈ ಜನ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿನದಿಯವರೆಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂಗಾಳದವರೆಗೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೀರತನ ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಶರಣರು ಇತರರನ್ನು “ಇವನಾರವ ಇವನಾರವ ಎಂದೆನ್ನದಿರಯ್ಯ ಇವ ನಮ್ಮವ ಇವ ನಮ್ಮವ ಎಂದೆನಿಸಯ್ಯ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹಿರಿತನ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕದಾಸರು ಕುಲ-ಕುಲವೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಏನಾದರು ಆಗು ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವೆ ಕನ್ನಡದ ಪರಂಪರೆ.

೧. ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆ ಎಂದರೆ ಏನು?
೨. ಕುವೆಂಪುರವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
೩. ಶರಣರು ಹೇಳಿದ್ದೇನು?
೪. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?

* * * * *

ಚುಟುಕುಗಳು (ಪದ್ಯ)

- ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ

ಪ್ರವೇಶ :

ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ವಾಕ್ಯಗಳ, ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳ ಪದ್ಯವನ್ನು ಚುಟುಕು, ತ್ರಿಪದಿ, ಚೌಪದಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸೂರ್ಯನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣನಾಗುವ, ಕೋಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವ, ತಂಗಿಗೆ ಆಕಾಶದ ಬೆರಗನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಚುಟುಕುಗಳು ಇಲ್ಲವೆ. ಇವುಗಳ ರಚನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ, ವಿಡಂಬನೆ, ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಓದಲು, ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾದ ರಚನೆಗಳಿವು.

೧. ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆ

ಆಗಸದ ಹೊಲದೊಳಗೆ ಚಿಕ್ಕೆಗಳ ಬಿತ್ತಿ
ಮುಂಜಾನೆ ನೋಡಿದರೆ ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಹತ್ತಿ,
ಈ ಹತ್ತಿಯನು ಹಿಂಜಿದವರಾರು ನೀರೆ?
ಸೂರ್ಯನಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾರಲ್ಲ ಬೇರೆ.

೨. ಸೋಜಿಗದ ಕೋಳಿ

ಎಲುಬು ಇಲ್ಲದ ಕೋಳಿ ತೋರಿಸಲೆ ನಿನಗೆ?
ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ಬಾ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ
ಹೀಗೆನಲು ಆ ಹುಡುಗ ನೋಡಲಿಕೆ ಬಂದ
ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಯ ತಂದು ತೋರಿಸಿದ ಕಂದ.

೩. ತಂಗಿಗೆ

ಗಗನ ದೇವಿಯ ಹಣೆಗೆ ಚಂದಿರನ ಬೊಟ್ಟು
ರಂಗೋಲೆಗಾಗಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಹಿಟ್ಟು
ಬಾಂದಳವ ಸಿಂಗರಿಸಿದವರಾರು, ತಂಗಿ?
ಹೇಳಿದರೆ ಹೊಲಿಸುವೆನು ಚಿಕ್ಕೆಗಳ ಅಂಗಿ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಅಂಕೋಲ ತಾಲೂಕಿನ ಅಲಗೇರಿಯವರು. ಇವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಹಾಗೂ ೧೯೬೭ ರಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು. 'ಹೂಗೊಂಚಲು', 'ಮಕ್ಕಳ ಗೀತೆಗಳು', 'ನಾ ಕಂಡ ಪಡುವಣ', 'ದಿನಕರನ ಚೌಪದಿ' ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹುಮಾನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇವರು 'ಚುಟುಕುಗಳ ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂಬ ಚಿರುದಿನಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಅವರ 'ದಿನಕರನ ಚೌಪದಿ' ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಗಗನ - ಆಕಾಶ, ಬಾಂದಳ, ಆಗಸ

ನೀರೆ - ಸುಂದರಿ

ಬೊಟ್ಟು - ತಿಲಕ

ಮುಗಿಲು - ಮೋಡ

ಹಿಟ್ಟು - ನಯವಾದ ಪುಡಿ

ಎಲುಬು - ಮೂಳೆ

ಚಿಕ್ಕಿ - ನಕ್ಷತ್ರ; ತಾರೆ.

ಮುಂಜಾನೆ - ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುವ ಸಮಯ.

ಸೋಜಿಗ - ವಿಸ್ಮಯ; ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿಷಯ.

ಹಿಂಜು - ಬಿಡಿಸು; ಹಿಗ್ಗಿಸು.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಆಗಸದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬಿತ್ತಿದೆ?

೨. ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂಜಿದವರು ಯಾರು?

೩. ಕಂದನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಎಂತಹ ಕೋಳಿ ತೋರುವೆನು ಎಂದನು?

೪. ಹುಡುಗನು ಕಂದನ ಮನೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋದನು?

೫. ಕಂದನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಸೋಜಿಗದ ಕೋಳಿ ಯಾವುದು?

೬. ಕವಿ ತಂಗಿಗೆ ಎಂತಹ ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸುವೆನು ಎಂದರು?

೭. ಚುಟುಕುಗಳ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಯಾವ ಕವಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕವಿ ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

೨. ಸೋಜಿಗದ ಕೋಳಿ ಯಾವುದು? ಏಕೆ?

೩. ಬಾಂದಳವು ಹೇಗೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಯಾಯ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲ ಹತ್ತಿ ಎಂದರೆ _____

ಅ) ಮೋಡ ಆ) ಆಕಾಶ ಇ) ಚಿಕ್ಕೆ ಈ) ಸೂರ್ಯ

೨. ಎಲುಬು ಇಲ್ಲದ ಕೋಳಿ ಎಂದರೆ _____

ಅ) ಮೊಟ್ಟೆ ಆ) ಮರಿ ಇ) ಮಾಂಸ ಈ) ಹೊಟ್ಟೆ

೩. ಗಗನ ದೇವಿಯ ಹಣೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು _____

ಅ) ಚಿಕ್ಕೆ ಆ) ಚಂದಿರ ಇ) ಹಿಟ್ಟು ಈ) ಬೆಳದಿಂಗಳು

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಇಲ್ಲಿರುವ “ಅ” ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳಿಗೆ “ಬ” ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

‘ಅ’ ಪಟ್ಟಿ

‘ಬ’ ಪಟ್ಟಿ

೧) ಬಾಂದಳ - ಅ) ಸುಂದರಿ

೨) ಬೊಟ್ಟು - ಆ) ಮೋಡ

೩) ಮುಗಿಲು - ಇ) ಆಕಾಶ

೪) ನೀರೆ - ಈ) ತಿಲಕ

ಉ) ನಕ್ಷತ್ರ

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಶುದ್ಧ ಪದ ಯಾವುದು?

ಅ) ಅಕಾಸ ಆ) ಆಕಾಶ ಇ) ಆಕಾಶ ಈ) ಅಕಸ

೨. 'ಎಲುಬು' ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

ಅ) ಮೂಳೆ ಆ) ಮಾಂಸ ಇ) ರಕ್ತ ಈ) ಚರ್ಮ

೩. 'ಸತ್ಯ' ಇದರ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ ಯಾವುದು?

ಅ) ಮೋಸ ಆ) ನಿಜ ಇ) ಋತ ಈ) ಅಸತ್ಯ

೪. 'ಕೋಳಿ' ಇದು ಯಾವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಅ) ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಆ) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಇ) ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ ಈ) ಅನ್ಯಲಿಂಗ

ಇ) ಪದಬಳಿ : ಪದ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಗಿಡ - ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ಚಿಗುರು, ಹೂ, ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣು, ಎಲೆ, ಕಾಂಡ, ಬೇರು....

೧. ಆಗಸ -

೨. ಕೋಳಿ -

೩. ಹೊಲ -

IV. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

ಅ. ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಇನ್ನಿತರ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಆ. ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದು ಆಲ್ಬಂ ಮಾಡಿರಿ.

ಇ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಿ.

* * * * *

ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ (ಗದ್ಯ)

- ಡಾ. ಬಾಬು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ ಮಹಾನ್ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ವೀರಪಾಂಡ್ಯ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ (ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ್ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ) 1760ರ ಜನವರಿ 3ರಂದು (ಈಗಿನ ತಮಿಳುನಾಡಿನ) ಪಾಂಚಾಲಂಕುರುಚ್ಚಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ತನ್ನ ಬೇರು ಚಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಡಿದೆದ್ದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೆ ನೇಣು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಅಪ್ರತಿಮ ಹೋರಾಟಗಾರ ವೀರಪಾಂಡ್ಯ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ.

ಮಕ್ಕಳೇ ಕೇಳಿ!

ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ಆಂಧ್ರದವನಂತೆ. ಅವನ ಹೆಸರು “ಗಟ್ಟಬೊಮ್ಮ” ಅಂತೆ. ಅಂದರೆ ಬಲಶಾಲಿಯಾದವನು ಎಂದರ್ಥ. ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತ ಗಟ್ಟಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ ಜಗವೀರ, ದಳಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಜಗವೀರನಿಗೆ ಸಾವು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಬಳಿ ಕರೆದು, “ಬೊಮ್ಮ! ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀನೇ ದಿಕ್ಕು. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಣು” ಎಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವನು ಸತ್ತುಹೋದ.

ಬೊಮ್ಮ ಪಾಂಚಾಲಂಕುರುಚ್ಚಿ ಎಂಬ ಊರನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಬಲವಾದ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯನಾದ. ೧೭೯೦ರಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿದರು.

ಇತ್ತ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆಂಗ್ಲರ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ತನ್ನ ಬಲೆಯನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಆಂಗ್ಲರು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜರನ್ನು ಸದೆಬಡಿದರು.

ಬೊಮ್ಮವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಆಂಗ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿದ. ಬೊಮ್ಮ ಅವನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆಟ್ಟಿದ.

ಇವನ ಗಂಡುಗಲಿತನವನ್ನು ಕಂಡು ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮೆಣಸು ಅರೆದಂತಾಯಿತು. ದಿಕ್ಕು ತೋರದಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೋಸದಿಂದ ಇವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಂಗ್ಲರು ಜಾಕ್ಸನ್ ಎಂಬುವವನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಜಾಕ್ಸನ್ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಬರಬೇಕೆಂದು, ತನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಒಬ್ಬನೇ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದ.

ಬೊಮ್ಮ ಬಹು ಶಾಂತಸ್ವಭಾವದವನು. ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವ. ಅವನು ಹೋಗೋಣವೆಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ತಮ್ಮನಾದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಆಂಗ್ಲರು ಕುಟಿಲರು, ಅವರ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅಣ್ಣನನ್ನು ತಾನೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ಜಾಕ್ಸನ್ನನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬೊಮ್ಮ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಕ್ಸನ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಅಲೆಸಿ ಅಲೆಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ. ಬೊಮ್ಮ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಶತ್ರುಪಾಳಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ತಮ್ಮನಿಗೆ ಅಪಾಯದ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅವನು ಒಂದು ಗುಪ್ತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಅತ್ತ ಬೊಮ್ಮ, ಜಾಕ್ಸನ್ನರ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಜಾಕ್ಸನ್ ಬೊಮ್ಮನಿಗೆ 'ಕಪ್ಪ ಕೊಡು' ಎಂದ. ಬೊಮ್ಮನು ರಕ್ತ ಕೊತಕೊತ ಕುದಿಯಿತು. ಮೈ ಧಗಧಗ ಉರಿಯಿತು.

ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಂಥಾದ್ದು! ಸುತ್ತಲೂ ಶಸ್ತ್ರ ಹಿಡಿದು ಹಸಿದ ತೋಳಗಳಂತೆ ಕಾದು ನಿಂತಿರುವ ಶತ್ರುಗಳು. ಬಳಿ ತನ್ನವರು ಎಂಬವರಿಲ್ಲ. ಅಂಗರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿಂಹ ಒಂಟಿಯಾದರೇನು? ಸಿಂಹ ಸಿಂಹವೇ!

ಗಂಡುಗಲಿ ಬೊಮ್ಮ ರಪ್ಪನೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ. "ತೆರಿಗೆ ಬೇಕೆ ನಿನಗೆ? ನೀನಾರು? ಸಹಸ್ರಾರು ಮೈಲಿಯಿಂದ ಪುಡಿಗಾಸು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪರಕೀಯ ನೀನು! ನಿನಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ! ಛಿ! ಕುನ್ನಿ! ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡು. ನಿನ್ನ ಆಟ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯದು. ಇದು ನನ್ನ ಪವಿತ್ರ ತಾಯಿನಾಡು! ಈ ನೆಲ ನನ್ನದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂಗುಲ ಅಂಗುಲವೂ ನನ್ನದು. ಕಣಕಣವೂ ನನ್ನದು. ಅದರ ರಕ್ಷಕ ನಾನು! ನೀನು ಪರದೇಶಿ! ನನ್ನ ಭೂಮಿಯಿಂದ ನೀನು ಈಗಲೇ ತೊಲಗಿ ಹೋಗು!" ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸಿದ.

ಜಾಕ್ಸನ್ನನಿಗೆ ಕೈಕಾಲು ಧರಧರ ನಡುಗಿತು. ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸುವಂತೆ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಕೊಟ್ಟ. ನೂರಾರು ಸೈನಿಕರು ಅವನೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದರು.

ಆಹಾ! ಮಕ್ಕಳೇ, ಕಲಿತನವೆಂದರೆ ಇದು! ಪರಾಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಇದು! ಬೊಮ್ಮ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒರೆಯಿಂದ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹೊರಸೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಶತ್ರು ಸೈನಿಕರ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗದಲುಗಿನ ಪಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೀಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದೊಂದು ಏಟಿಗೂ ಶತ್ರುಗಳು ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಎಂಬ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ರಕ್ತಕಾರಿಕೊಂಡು ಸತ್ತುಬಿದ್ದ!

ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ, ಅದೋ, ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಣ್ಣನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೋದರ! ಮರೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ಅಣ್ಣನ ಸುತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಾ, ಖಡ್ಗವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರಿಬ್ಬರು ಶತ್ರುವ್ಯೂಹವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದರು. ಕಾದುನಿಂತಿದ್ದ ಅವರ ಸೈನ್ಯ ಮುಂದೆ ಬಂತು. ಆಂಗ್ಲರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರಿಬ್ಬರು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದರು.

ಈ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ಜಾಕ್ಸನ್ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಲೂಷಿಂಗ್‌ಟನ್ ಎಂಬುವನು ಬಂದ. ಅವನೂ ಕಪ್ಪ ಕೇಳಲು ಬಂದ. ಆಗ ಬೊಮ್ಮು “ಹಿಂದಿನ ಸಲ ನೀವು ನನ್ನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ. ನಿಮಗೆ ಕಪ್ಪ ಕೊಡುವ ಮಾತು ಅನಂತರ!” ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ.

ಬೊಮ್ಮುವಿನ ಈ ಉತ್ತರದಿಂದ ಲೂಷಿಂಗ್‌ಟನ್ನನ ಮೈಮೇಲೆ ಕಾದ ಸಲಾಕೆಯಿಂದ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಾಯಿತು. ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚಿಯನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೊಮ್ಮುವನ್ನು ತೀರಿಸಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಲೂಷಿಂಗ್‌ಟನ್ ಆಕ್ರಮಣದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದ. ಯುದ್ಧದ ಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸಿದ!

ಮೇಜರ್ ಬ್ಯಾನರ್‌ಮನ್ನನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಆಂಗ್ಲರ ಸೈನ್ಯ ನುಗ್ಗಿ ಬಂತು.

ಬೊಮ್ಮು ಮೈಕೊಡವಿ ಮೇಲೆದ್ದು ನಿಂತ. ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ವೀರಜಕ್ಕಮ್ಮನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ. ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚಿಯ ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿಂದ ರಣದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿತು. ರಣಕಹಳೆ ಭೋರ್ಗರೆಯಿತು. ರಣಘೋಷ ನಾಲ್ಕುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು - “ವೀರಜಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ! ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೇವಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ!”

ಬೊಮ್ಮುವೇ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದ ಸೇನಾನಿ! ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಸೇನಾಪತಿ ಹಾಗೂ ಸೋದರ! ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿಯ ನಮ್ಮವರು ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಕಾದಾಡಿದರು. ನಮ್ಮವರ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಖಡ್ಗಗಳು, ಈಟಿಗಳು, ಬಿಲ್ಲು-ಬಾಣಗಳು. ಶತ್ರುಗಳ ಬಳಿ ಆಧುನಿಕ ಫಿರಂಗಿಗಳು.

ಯುದ್ಧ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೋಲಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಸೇನಾಪತಿಯು ರಣರಂಗದಲ್ಲೇ ಬೊಮ್ಮುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ. “ಮಹಾರಾಜ! ತಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು” ಎಂದ.

“ಒಲ್ಲೆ. ಅದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯ! ನಾನು ರಣಹೇಡಿಯಲ್ಲ. ಕಾದಾಡಿ ನನ್ನ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಮಡಿಯುವೆ! ಬಲಿದಾನ ನೀಡುವೆ” ಎಂದ ಬೊಮ್ಮು.

ಸೇನಾಪತಿ ಹೇಳಿದ, “ಮಹಾರಾಜ! ಓಡಿಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನೀವಿನ್ನೂ ಬದುಕಬೇಕು. ಜನಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ ಆಂಗ್ಲರನ್ನು ಈ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊರಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಹಿರಿಯ ಹೊಣೆ ನಿಮ್ಮದು.”

ಅಂತೆಯೇ ಬೊಮ್ಮವು ಸೇನಾಪತಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸೋದರನ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ.

ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬೊಮ್ಮ ನೇರವಾಗಿ ರಾಜಗೋಪಾಲ ನಾಯಕ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಪಾಳೆಗಾರನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ತಂಗಿದ. ಆತ ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಬಹು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ.

ಬೊಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಹೇಗೋ ಎಷ್ಟಪ್ಪ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ದೇಶದ್ರೋಹಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅವನೊಬ್ಬ ಹೇಡಿ. ಆದರೆ ದುರ್ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೇನೂ ಕಡಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಕೂಡಲೆ ಆಂಗ್ಲರು ಎಸೆಯುವ ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯಿತು. ಅವನು ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ.

ಈ ಸುದ್ದಿ ರಾಜಗೋಪಾಲ ನಾಯಕನಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಬೊಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಪುದುಕೋಟೆ ಬಳಿಯ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆಂಗ್ಲರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೊಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತಿಪ್ಪರಲಾಗ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಸರಕಾರ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಪುದುಕೋಟೆಯ ಪಾಳೆಗಾರ ತೊಂಡಮಾನನ ಗೆಳೆಯ ಮುತ್ತುವೈರವ ಎನ್ನುವನು ಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ. ಬೊಮ್ಮ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ತಂಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಪಾಪ! ಬೊಮ್ಮ ನಂಬಿಬಿಟ್ಟ. ತಮ್ಮನು ತಡೆದರೂ ಬೊಮ್ಮ ಮುತ್ತುವೈರವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

ಮುತ್ತುವೈರವ ಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಏಳು ದಿನಗಳು ವೈಭವೋಪೇತ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿದ. ಏಳನೆಯ ದಿನ ಅವನ ಆತಿಥ್ಯದ ಕೊನೆಯ ದಿನ! ಪುಷ್ಪಳವಾದ ಭೋಜನ. ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಜರುಗಿತು. ಬೊಮ್ಮ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಮಲಗಿದ.

ಬೊಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಘೋರ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡಿತು. ಸುತ್ತಲೂ ಕತ್ತಿ ಹಿರಿದು ನಿಂತಿದ್ದ ಶತ್ರುಗಳು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂಡಮಾನ, ಮುತ್ತುವೈರವರೂ ಇದ್ದರು. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಕಳಂಕ ಅವರು! ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿಗಳವರು! ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಬ್ಬರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಬೊಮ್ಮ ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಂಚದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ. ಕೆಂಪುಮೂತಿಯವರು ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವರ್ಶಿಸದಂತೆ ತಾನೇ ಕೈಗೆ ಸಂಕೋಲೆ ತೊಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಆಚೆ ಹೊರಡುವ ಮುಂಚೆ ತೊಂಡಮಾನ, ಮುತ್ತುವೈರವರ ಕಡೆ ನೋಡಿ ನಂತರ ಆಂಗ್ಲರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, “ಕೆಂಪುಮೂತಿಯವರೇ, ಎಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೊಂಡಮಾನ, ಮುತ್ತು ವೈರವ, ಎಷ್ಟಪ್ಪನಂತಹವರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರದು. ಇದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ದುರದೃಷ್ಟಿ!”ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ.

ಮುಂದೆ ನಡೆದದ್ದೆಲ್ಲ ಏಕಮುಖವಾದ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನ. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಪರಮ ಅನ್ಯಾಯವೊಂದೇ. ಪರಂಗಿಗಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮುವಿಗೆ ಗಲ್ಲಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಬೊಮ್ಮು ನಸುನಕ್ಕ. ತಾನೇ ಪುಣ್ಯವಂತ. ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಬಲಿದಾನಿ ನಾನು. ಈ ಪುಣ್ಯ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡ.

ಬೊಮ್ಮು ನೇಣುಗಂಬದೆಡೆಗೆ ನಡೆದುಹೊರಟ. ಕಿರೀಟವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿದ್ದ ಶಿರ ಇಂದು ಬರಿದಾಗಿತ್ತು. ಕೂದಲು ಜಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಕೆನ್ನೆಯ ತುಂಬಾ ಕಪ್ಪುಗಡ್ಡೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಮಂದಹಾಸ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು. ಕಯತ್ತಾರಿನ ಒಂದು ಹುಣಿಸೆಮರಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೊಮ್ಮು ನಡೆದುಬಂದ. ಜನ ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಬೊಬ್ಬಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಹುಣಿಸೆಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬೊಮ್ಮುವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಬೊಮ್ಮು ಚಟಕ್ಕನೆ ಬಗ್ಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ಪವಿತ್ರ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ, “ಅಮ್ಮಾ! ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಬಂಧವಿಮುಕ್ತಿಯ ದೃಶ್ಯ ಕಾಣುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮವರ ದ್ರೋಹದಿಂದಲೇ ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆಸೆ ಬತ್ತಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇದೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತೇನೆ. ನಾಡಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ”

ಚಟಕ್ಕನೆ ನೇಣ್ದಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟ. ಕುತ್ತಿಗೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡ.

“ಅಯ್ಯೋ!” ವಾತಾವರಣ ಜನರ ಅಳುವಿನಿಂದ ತುಂಬಿತು. ಗಗನ ಮುಟ್ಟಿತು.

ಬೊಮ್ಮು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ವೀರಜಕ್ಕಮ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ. ಸಾವಿನ ಸಮಯ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಕಾಲಕೆಳಗಿನ ಆಸರೆಯನ್ನು ದೂರಕ್ಕೊದ್ದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ನೇಣುಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಬಿದ್ದು ತೂಗಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅವನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಕೊಟ್ಟಿದ್ದ.

ಈಗಲೂ ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಬೊಮ್ಮುವಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾಗುವರೆಂಬುದೇ ಅವರ ನಂಬಿಕೆ.

* * * * *

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ಡಾ. ಬಾಬು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಇವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಇವರು 1944ರ ಮೇ 11ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಂಗಳ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಹಾಗೂ ಬಾಲಮಂಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲಕಾಲ ಕರ್ಮವೀರ ಕನ್ನಡ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಇವರು ಅಜೇಯ, ಅದಮ್ಯ, ರುಢಿರಾಭಿಷೇಕ, ವಿಶಿಷ್ಟ, ಮಹಾಸಾಧಕ ಮೊದಲಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ನಿಡಿಮದ್ದು ನೆತ್ತರು ನೇಣುಗಂಬ' ಕೃತಿಯು ಹದಿನೆಂಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರ ಕುರಿತಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಇವರು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕತೆ, ಸಂಭಾಷಣಾಕಾರರಾಗಿ, ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ, ವಸ್ತ್ರ-ವಿನ್ಯಾಸದ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹವ್ಯಾಸಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರರೂ ಹೌದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರೆಹವನ್ನು ಅವರ 'ಮಿಟ್ಟು ತಾತ ಕಥೆ ಹೇಳ್ತಾರೆ' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಸದೆಬಡಿ - ಹೊಡೆ, ಸೋಲಿಸು
ಧಿಕ್ಕರಿಸು - ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸು
ಗಂಡುಗಲಿ - ವೀರ, ಪರಾಕ್ರಮಿ
ದಳಪತಿ - ಸೇನಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನಾಯಕ
ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪ - ಅತ್ಯಂತ ಮೆತ್ತನೆಯ ಹಾಸಿಗೆ

ಪರಕೀಯ - ಹೊರಗಿನ
ಪರದೇಶಿ - ಅನ್ಯ ದೇಶದ
ಸಲಾಕೆ - ಲೋಹದ ದಂಡ
ಸಾಂಗವಾಗಿ - ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ
ಕುಟಿಲ - ಮೋಸ

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿನ ಹೆಸರಿನ ಅರ್ಥವೇನು?
೨. ಆಂಗ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ಕಪ್ಪ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದಾಗ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ?
೩. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ತಮ್ಮನು ಕೊಟ್ಟ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೇನು?
೪. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿನ ಕಡೆಯವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಆಯುಧಗಳು ಯಾವುವು?

೫. ಲೂಷಿಂಗ್‌ಟನ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು?

೬. ಪಾಂಚಾಲಕುರುಚ್ಚಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಂಬಿಕೆ ಏನು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲತೊಡಗಿದಾಗ ಸೇನಾಪತಿಯು ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಏನೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟನು?

೨. ಮುತ್ತುವೈರವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆದ್ದ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯ ಯಾವುದು?

೩. ಹುಣಿಸೆಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?

೪. ಜನರು ಯಾವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಬೊಬ್ಬಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಕಪ್ಪ ಕೊಡು ಎಂದ ಜಾಕ್ಸನ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು?

೨. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ ನೇಣುಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು?

೩. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಮೋಸವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

೪. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಆಂಗ್ಲರು ಹೂಡಿದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಿಂಹ ಒಂಟಿಯಾದರೇನು? ಸಿಂಹ ಸಿಂಹವೇ!

೨. ಓಡಿಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನೀವಿನ್ನೂ ಬದುಕಬೇಕು.

೩. ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯಿತು.

೪. ಇದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ದುರದೃಷ್ಟ.

೫. ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇದೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತೇನೆ. ನಾಡಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಉ) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

೧. ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನು ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮವಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು _____ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದ. (ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಂತೆ, ಶಿಷ್ಯರಂತೆ, ಸೇವಕರಂತೆ)

೨. _____ ಮಾಡುವುದು ಆಂಗ್ಲ ದೊರೆಗಳ ಸ್ವಭಾವ. (ಮೋಸ, ಸಹಾಯ, ಜಗಳ)

೩. ಕಿರೀಟವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಿದ್ದ _____ ಇಂದು ಬರಿದಾಗಿತ್ತು. (ಸಿಂಹಾಸನ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಶಿರ)

೮೦) “ಅ” ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳಿಗೆ “ಬ” ಪಟ್ಟಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ ಪಟ್ಟಿ

ಬ ಪಟ್ಟಿ

೧. ಜಾಕ್ಸನ್

೧. ಗ್ರಾಮದೇವತೆ

೨. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ

೨. ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿ

೩. ವೀರಜಕ್ಕಮ್ಮ

೩. ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ ತಮ್ಮ

೪. ಮುತ್ತುವೈರವ

೪. ಆಂಗ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ವಿಶೇಷ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರೆಯಿರಿ:

೧. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಕೋ : _____
೨. ಮೆಣಸು ಅರೆದಂತಾಗು : _____
೩. ದಿಕ್ಕು ತೋರದಂತಾಗು : _____
೪. ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾಗಿರು : _____

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಿಂಚಿನ ವೇಗ : _____
೨. ಆತಿಥ್ಯ : _____
೩. ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿ : _____
೪. ಮಂದಹಾಸ : _____

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ಭೂಮಿ – ಪೃಥ್ವಿ, ಬುವಿ, ಇಳೆ, ವಸುಂಧರೆ, ಧರೆ

೧. ಶೂರ : _____
೨. ಗುಪ್ತ : _____
೩. ಸಾವು : _____
೪. ಹೇಡಿ : _____

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

ಅ) ನಾಮಪದಗಳು :

- ೧) ರಹೀಮು ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
- ೨) ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.
- ೩) ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹೂಗುಚ್ಚವಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು 'ನಾಮಪದ' ಎನ್ನುವರು.

ಆ) ನಾಮಪದದ ವಿಧಗಳು :

೧. ಪರ್ವತ, ಶಾಲೆ, ನಗರ, ನದಿ, ಹಳ್ಳಿ - ಇವು ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹೆಸರುಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ರೂಢನಾಮಗಳು.
೨. ರಮೇಶ, ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹಿಮಾಲಯ - ಇವು ಇಟ್ಟ ಹೆಸರುಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಅಂಕಿತನಾಮಗಳು.
೩. ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಶಿಕ್ಷಕ, ವೈದ್ಯ - ಇವು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರುವ ಹೆಸರುಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಅನ್ವರ್ಥಕ ನಾಮಗಳು.

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢನಾಮ, ಅಂಕಿತನಾಮ ಹಾಗೂ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೃಷ್ಣ	ಕೋಲಾರ	ಪಟ್ಟಣ	ಮರ
ಬಂಡೆಗಲ್ಲು	ಮೂಕ	ಕಾಡು	ವಿದ್ವಾಂಸ
ಕಾವೇರಿ	ನದಿ	ಹೊಳೆ	ಕುರುಡ

V. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.
೨. ಡಾ. ಬಾಬು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ "ಮಿಲ್ಮಿ ತಾತ ಕಥೆ ಹೇಳ್ತಾರೆ" ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದಿರಿ.

* * * * *

ನಿನ್ನಲ್ಲೂ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ (ಗದ್ಯ)

- ಸಂಪಾದಿತ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ : ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗುವುದು ಇತರರು ಅವರನ್ನು ಹುಲಿದುಂಚಿಸಿದಾಗ. ಇತರರ ಪ್ರೇರಕ ಮಾತುಗಳು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಎಂತಹ ಕಠಿಣ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಉತ್ಸುಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಹುಲಿದುಂಚಿಸುವ ಪಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಸುರಾಣಿ, ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ನೀವು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಾವಣ ನೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ವಾನರ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಲಂಕೆಯನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಚಿಂತಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹನುಮ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಜಿಗಿದು ಲಂಕೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ಹನುಮಂತನ ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆತದ್ದು ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿ....

ಕಣ್ಣು ನಿಲುಕುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನೀರು. ನೀಲ ಸಾಗರ. ಆಕಾಶವೂ ನೀಲಿ. ಸಮುದ್ರವೂ ನೀಲಿ. ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳದಿಂಗಳು ಸಹ ನೀಲಿಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಪುಟಿದೇಳುವ ಆನೆಯಾಕಾರದ ಅಲೆಗಳು ದಂಡೆಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಬ್ಬಾ! ಏನಿದರ ರುದ್ರ ನರ್ತನ! ಏನಿದರ ಭಯಂಕರ ಧ್ವನಿ! ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಪಿವೀರರು ಲಂಕೆಗೆ ಹಾರಿ ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭಯಾನಕ ಕಡಲನ್ನು ಕಂಡರು. ಈ ಸಮುದ್ರ ಈಜಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ದಾರಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಬೆಳಕು ಹರಿಯಿತು.

ಅರುಣೋದಯ. ಕಪಿಗಳೆಲ್ಲ ದಿನಚರಿ ಮುಗಿಸಿ ಫಲಾಹಾರ ಮಾಡಿದವು. ಮತ್ತೆ ಸಮುದ್ರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವು. ಜಾಂಬವಂತನು, ಆಹಾ ! ಕಡಲು ಶಾಂತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಲಂಕೆಯೇ ಕಾಣದು. ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಲಂಕೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೇನೂ ತಿಳಿಯದು. ಹೇಗೆ ಹೋಗುವುದು? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಹತ್ತಿದ. ಹನುಮ ಸಾಗರವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ. ನಿರಾಸೆ ಕವಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಒಂದು ಕೋಡುಗಲ್ಲನ್ನು ಏರಿ ಚಿಂತಿತನಾದನು.

ಇತ್ತ ಕಪಿಗಳು ಸೇರಿದವು. ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಜಿಗಿಯಲು ತಮಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದವು. ನಾನು ಹತ್ತು ಯೋಜನ ಜಿಗಿಯಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಮರಿಕಪಿಯೊಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಪಿ ಮೂವತ್ತು ಯೋಜನ ಹಾರಬಲ್ಲೆ ಎಂದಿತು. ಮಗದೊಂದು ನಲವತ್ತು ಯೋಜನ ಎಂದಿತು. ಅಂಗದ ಹಾಗೂ ಜಾಂಬವರಿಗೆ ಕಪಿಗಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೆಮ್ಮೆಯನಿಸಿತು. ಆ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಾಡುವ ಮಾತುಗಳು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಲಂಕೆಗೆ

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹನುಮನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು “ಹನುಮ ಸಮುದ್ರ ಜಿಗಿಯುವ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವೆ” ಎಂದಾಗ ಹನುಮನು “ಜಾಂಬವಂತರೆ ನಾನೊಂದು ಕಪಿ, ಚಿಕ್ಕವನು. ಟೊಂಗೆಯಿಂದ ಟೊಂಗೆಗೆ ಹಾರಬಲ್ಲೆ, ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಹಾರಬಲ್ಲೆ. ಗೇಲಿ ಮಾಡದಿರಿ ಎಂದನು.”

“ಹನುಮ, ನೀನು ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ ನೀನೊಬ್ಬ ಕಪಿರಾಜನ ಮಗ. ನಿನ್ನಪ್ಪ ಬಹಳ ಶೂರ” ಎಂದ ಅಂಗದ.

“ಅಪ್ಪ ರಾಜನಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಗನಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಅಂಗದರೆ, ನಾನೊಂದು ಕೋತಿ. ಹಲವು ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಗಿದಿರಬಹುದು. ಮರವನ್ನು ಏರಿ ಕೊಂಬೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿರಬಹುದು. ಹಲವರನ್ನು ಬಾಲಬೀಸಿ ಹೊಡೆದಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರನ್ನು ಕಂಡು ಅಣಕಿಸಿ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಕ್ತಿವಂತನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.”

“ಹನುಮ, ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿನಗಿಂತ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆವು. ನೀನು ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅರುಣನನ್ನು ಕೆಂಪು ಹಣ್ಣೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಹಾರಿದ್ದೆ. ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ನೀನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸಪ್ತ ಸಾಗರವನ್ನು

ಈಜಬಲ್ಲೆ. ಹಿಮಾಲಯವನ್ನೆತ್ತಿ ಕುಕ್ಕಬಲ್ಲೆ. ಪಾತಾಳವನ್ನು ಕಲಕಬಲ್ಲೆ. ನಿನಗೆ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಮುದ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದು.”

“ಹಿರಿಯರಾದ ಜಾಂಬವರೇ ! ನಾನು ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅರುಣನನ್ನು ಕೆಂಪು ಹಣ್ಣೆಂದು ಬಗೆದು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ್ದು ನಿಜ! ಆದರೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇನು? ಇಂದ್ರನಿಂದ ಹೊಡೆತ ತಿಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಂದು ಎಲ್ಲಿದೆ ನನಗೆ ಅಂದಿನ ಶಕ್ತಿ? ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊಗಳಬೇಡಿ. ನನ್ನಿಂದ ಸಮುದ್ರ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು ಆಗದು. ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ.”

“ಆಂಜನೇಯ, ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸೂರ್ಯದೇವನಿಂದ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತೆ. ಗುರು ದಕ್ಷಿಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮಗ ಸುಗ್ರೀವನ ಪಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಋಷ್ಯಮೂಕ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಮೈತ್ರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಆಶೀರ್ವಾದ ನಿನಗಿದೆ.”

“ವರ್ಣನೆ ಸಾಕು ಮಾಡಿ ಅಂಗದರೆ. ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವೇಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು? ತಮಗೂ ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದವಿದೆ.”

“ಸತ್ಯ. ಖಂಡಿತ ನಮಗೆಲ್ಲ ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದೈಹಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ”

“ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಏನು ಹಾಗೆಂದರೆ?” ಹನುಮ ಕೇಳಿದ.

“ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿನಗೆ ಆ ಸಾಧನೆ ಇದೆ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ”

“ಅದು ನಿರಾಶೆಯ ಸೂಚಕವಲ್ಲವೇ?”

“ಹುಚ್ಚಪ್ಪ, ಅದು ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲ, ಚಿಂತನೆ! ನೀನಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೋ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಮಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮೈಕೊಡವಿ ಸೆಟೆದು ನಿಲ್ಲು. ನನ್ನಲ್ಲೂ ಸಮುದ್ರ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಕೂಗು. ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡು. ನೀನು ಬೆಳೆಯುವೆ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಆದೇಶ ನೆನಪಿಸಿಕೊ. ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಂಬಲ ತೀವ್ರವಾಗಲಿ. ಜಗಜ್ಜನನಿಗೆ ಮಹಾ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಮುದ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ಇದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಬೇಡ” ಎಂದು ಅಂಗದ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದ.

“ಆಂಜನೇಯ, ನೀನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧನಾಗು, ನೀನು ಕಿಂಕರ ಅಲ್ಲ. ಶಂಕರ. ಏಳು ಎದ್ದೇಳು ಜಾಗೃತನಾಗು. ಅಂತರಂಗದ ಕೀಳರಿಮೆ ತೊರೆ. ನೋಡು ಆಗಸದೆಡೆಗೆ, ಆ ನಿನ್ನ ಅರುಣ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಬೆಳೆದು ಸೂರ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಪ್ರಖರತೆ ಗಮನಿಸು. ಸಾವಿರಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ನೀನೋ ಬಲಶಾಲಿ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಏಳು ಎಚ್ಚರಾಗು” ಎಂದು ಜಾಂಬವನು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಹನುಮಂತನು “ಹೌದು! ಹೌದು! ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಿರಿ. ಧನ್ಯವಾದ”. ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತನು. ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ವಾನರ ನಾಯಕರನ್ನು ವಂದಿಸಿದ. ನನ್ನಲ್ಲೂ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ನೋಡು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಬೆಳೆದ. ಅವನ ಬಾಲ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಆ ಮಹಾಸಾಗರ ನೋಡಿದ. ಅದೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಸರೋವರದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅದರಲ್ಲೊಂದು ಲಂಕೆ ಚಿಕ್ಕ ನಡುಗಡ್ಡೆ, ಸುತ್ತಲೂ ದಟ್ಟ ಕಾಡು. ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಿಯರ ನಡುವೆ ತಾಯಿ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ. ತಕ್ಷಣ ಹೋ ಎಂದು ಕೂಗಿದ. ‘ಅಮ್ಮ ನಾನು ಬಂದೆ’ ಎಂದು ಸಾಗರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಜಿಗಿದ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅಂಗದ ಜಾಂಬವರು ಜೈ ಶ್ರೀರಾಮ ಎಂದರು. “ಜಯ ಹನುಮಾನ್” ಎಂದು ಜಯಕಾರ ಹಾಕಿದರು.

* * * * *

ಅಭ್ಯಾಸ

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಂತರಂಗ - ಒಳಗಿನ

ಅರುಣ - ಸೂರ್ಯ

ಆಶಾದಾಯಕ - ಭರವಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ

ಕಡಲು - ಸಮುದ್ರ

ಕೆರಳಿದ - ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ

ಕೀಳರಿಮೆ - ಹೀನತನ

ಟೊಂಗೆ - ಕೊಂಬೆ

ದಂಡೆ - ದಡ; ತೀರ.

ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಾಯಿತು - ದಾರಿ ಕಾಣದಾಯಿತು

ನಿಲುಕು - ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಷ್ಟು ದೂರ.

ಮೈಕೊಡವು - ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮೇಲೇಳು.

ಯೋಜನ - ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಮೈಲು

ವರ್ಣನೆ - ಹೊಗಳಿಕೆ; ಬಣ್ಣನೆ.

ಅಮಿತ - ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ

ಅರುಣೋದಯ - ಸೂರ್ಯೋದಯ

ಉಲ್ಲಂಘನೆ - ದಾಟು.

ಕವಿ - ಮುಸುಕು

ಕಿಂಕರ - ಸೇವಕ

ಜಗಜ್ಜನನಿ - ಲೋಕಮಾತೆ

ತಡಿ - ದಡ

ದಕ್ಕಿಸಿ - ಪಡೆದು

ದಿಟ್ಟಿಸಿ - ವೀಕ್ಷಿಸಿ

ಬಲ್ಲೆವು - ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ

ಮಿಗಿಲು - ಹೆಚ್ಚು

ರುದ್ರನರ್ತನ - ಭಯಂಕರ ಆಭರಣ

ಹಂಬಲ - ಆಸೆ; ಉತ್ಸಾಹ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಜಾಂಬವಂತ - (ಕರಡಿ) ಇವನು ಕೃತಯುಗ, ತ್ರೇತಾಯುಗ, ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದನೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ.
೨. ಅಂಗದ - ವಾಲಿ ಮತ್ತು ತಾರೆಯ ಮಗ.
೩. ಹನುಮ - ಅಂಜನಾದೇವಿಯ ಮಗ.
೪. ಸಪ್ತಸಾಗರ - ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳು : ಲವಣ (ಉಪ್ಪು), ಇಕ್ಷು (ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲು), ಸುರ (ಮದ್ಯ), ಸರ್ಪಿಸ್ (ತುಪ್ಪು), ದಧಿ (ಮೊಸರು), ಕ್ಷೀರ (ಹಾಲು) ಜಲ (ನೀರು).
೫. ಇಂದ್ರ - ದೇವಲೋಕದ ಒಡೆಯ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳು ಯಾವ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದವು?
೨. ಕಪಿವೀರರು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕಾಣುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿದ್ದರು?
೩. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹನುಮನು ಅರುಣನನ್ನು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು?
೪. ಅಂಜನೇಯನು ಸೂರ್ಯದೇವನಿಂದ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತನು?
೫. ಹನುಮನು ನೋಡು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆದನು?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಸಮುದ್ರ ಅಲೆಗಳ ರುದ್ರ ನರ್ತನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.
೨. ಜಾಂಬವಂತನು ಕಡಲನ್ನು ನೋಡಿ ಏನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು?
೩. ಕಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವು?
೪. ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಲಾಯಿತು?
೫. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹನುಮನಿಗೆ ಸಾಗರ ಹಾಗೂ ಲಂಕೆ ಹೇಗೆ ಕಂಡವು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರು-ಏಳು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಹನುಮಂತನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಗದನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು?
೨. ಅಂಗದನು ಹನುಮಂತನನ್ನು ಯಾವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದನು?
೩. ಜಾಂಬವಂತನು ಅಂಜನೇಯನಿಗೆ ಏನೆಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದನು?

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? ಬರೆಯಿರಿ.

೧. “ಹನುಮ ಸಮುದ್ರ ಜಿಗಿಯುವ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವೆ.”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____
೨. “ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಮಶಕ್ತಿಯಿದೆ.”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____
೩. “ಏಳು ಎದ್ದೇಳು ಜಾಗೃತನಾಗು.”
ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? _____
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು? _____

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದೆ. ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿವೆ ಆನೆಯಾಕಾರದ ದಂಡೆಗೆ ಅಲೆಗಳು
೨. ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ ಇರಲು ರಾಜನಾದ ಮಗನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆ ಶಕ್ತಿ
೩. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ
೪. ಮಾರ್ಗವಿದೆ ನೀನೋ ಏಳು ಬಲಶಾಲಿ ಎಚ್ಚರಾಗು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ದಿಟ್ಟಿಸಿ : _____
೨. ಅರುಣೋದಯ : _____
೩. ಹೆಮ್ಮೆ : _____
೪. ಆಶಾದಾಯಕ : _____
೫. ಕೀಳರಿಮೆ : _____

ಇ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ದಂಡೆ - ತೀರ ; ದಡ ; ತಡಿ.

೧. ಸಮುದ್ರ - _____
೨. ಆಕಾಶ - _____
೩. ತಾಯಿ - _____
೪. ಸೂರ್ಯ - _____
೫. ಗೆಲೆಯ - _____

ಈ) ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ :

೨. ಉತ್ತೇಜನ :

ಉ) ವಿರುದ್ಧ ಪದ ಹೇಳುವ ಆಟ. ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಪದ ಹೇಳಬೇಕು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧಪದ ಹೇಳಬೇಕು.

ಮಾದರಿ : (ಒಬ್ಬನು)

(ಇನ್ನೊಬ್ಬನು)

ಕತ್ತಲು	X	ಬೆಳಕು
ತಂಪು	X	_____
ಹತ್ತಿರ	X	_____
_____	X	_____
_____	X	_____

ಊ) ಪದ ಕಟ್ಟುವ ಆಟ. ಪ್ರತಿ ಪದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಹೊಸದೊಂದು ಪದ ಕಟ್ಟಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ರಾಮ > ಮರ > ರಜ > ಜನ > ನಮನ > ನಗು > ಗುಣ

೧. ರಾಜ >

೨. ಹನುಮ >

೩. ಆನೆ >

೪. ಆಕಾಶ >

೫. ನಾಯಕ >

ಋ) ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ)	
೨. ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸದವನು (ಒಂದೆ ಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಿ)	
೩. ಅದು ನಿರಾಶೆಯ ಸೂಚಕವಲ್ಲವೇ (ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ ಹಾಕಿರಿ.)	
೪. ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ (ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ ಮಾಡಿರಿ)	

ಎ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಆನೆಯಾಕಾರ	=	_____	+	_____
೨. ಪುಟದೇಳು	=	_____	+	_____
೩. ಫಲಾಹಾರ	=	_____	+	_____
೪. ಕೋಡುಗಲ್ಲು	=	_____	+	_____
೫. ಅರುಣೋದಯ	=	_____	+	_____

IV. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ :

ಅ) ಭಾವಸೂಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳು :

ಸಂತೋಷ, ಸಿಟ್ಟು, ಕೋಪ, ದುಃಖ, ನಿರಾಸೆ, ಜುಗುಪ್ಸೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಭಯ, ಆತಂಕ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳು. ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ? ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

೧. ಆಹಾ! ಆಗುಂಬೆಯ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಎಷ್ಟು ಚೆಂದ!
೨. ಅಯ್ಯೋ! ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಜಿಗಿದೆ ಬಿಟ್ಟು.
೩. ಹೋ! ಅವರೇ ಗೆದ್ದು ಬಂದರು.

೪. ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೊಂದರು ಈ ಜನ!

೫. ಅಬ್ಬಾ ! ಏನಿದರ ರುದ್ರ ನರ್ತನ ! ಏನಿದರ ಭಯಂಕರ ಧ್ವನಿ!

ಈ ರೀತಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾವಸೂಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇದೇರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಭಾವಸೂಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

V. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

೧. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೆನಪಲ್ಲಿಡಿ.

ವ್ಯಕ್ತಿ	ಮೌಲ್ಯ
ಶ್ರವಣಕುಮಾರ	ಪಿತೃಭಕ್ತಿ
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ	ಸತ್ಯ
ದುರ್ಯೋಧನ	ಭಲ
ಭೀಮ	ಬಲ
ದಧೀಚಿ	ತ್ಯಾಗ
ಕರ್ಣ	ದಾನ
ಮೀರಾ	ಭಕ್ತಿ
ಕೃಷ್ಣ-ಕುಚೇಲ	ಸ್ನೇಹ
ಮಹಾವೀರ	ಅಹಿಂಸೆ

೨. ಮಕ್ಕಳ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

೩. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹನುಮ, ಅಂಗದ, ಜಾಂಬವಂತರ ವೇಷ ಹಾಕಿಸಿ ಹನುಮಂತನೊಡನೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹೇಳಿಸಿ.

* * * * *

೨. ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ

ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹುರುಪು. ಚೇತನ ಚಿಮ್ಮುವ, ಆಟವಾಡುವ ಸಮಯ. ಕೆಲವರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಫೇಲಾಯಿತು ಎಂದು ಖಿನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸಾವೇ ಗತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು. ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಭಲ ಇರಬೇಕು.

ಈ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ; ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲ. ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೊಂದನು. ಅವನಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿತು. ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೇ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ಸಮಯ. ಆಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂದು ಅಥವಾ ನಾಳೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಏರುವ ನೀನು ಏಕೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವೆ? ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೆ? ಎಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಮರಣ ದೇವತೆಯನ್ನು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರಿರಿ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಬದ್ಧತೆಗಳು ಅಮರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳೇ ಇದೇ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ. ಸಾವಿಗೂ ಹೆದರದ ನಂಬಿಕೆ, ಇಂತಹ ಬದ್ಧತೆ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು.

* * * *

೪. ತಾಯಿಯ ನೆನಪು

– ಡಾ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಗರಾಜು

ಅಮ್ಮನ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು
ಎದೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದು ತೊಡೆಯೇರಿ ಕುಣಿದಿದ್ದು
ಅಮ್ಮನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆದ್ದು ನಿಂತದ್ದು
ಮೊದಲ ಸಲ ಹೊಸ್ತಿಲುದಾಟಿ ಹೊರಹೋದದ್ದು.

ಅನ್ನಪ್ರಾಶನದಂದು ಅಪ್ಪ ಕಣ್ಣುಂಬಿ ಹರಸಿದ್ದು
ಸುತ್ತಲ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅಮ್ಮ ಸಿಹಿ ಹಂಚಿದ್ದು
ಕೈ ಹಿಡಿದು ಅಕ್ಕಿಯಲಿ ಓಂಕಾರ ಬರೆಸಿದ್ದು
ಜನಕೆ ನನ್ನನು ತೋರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಮೈ ಮರೆತಿದ್ದು

ಬದುಕಿನಲಿ ಬಂಗಾರವೆಂದರೆ ಬಾಲ್ಯವೇ ನೋಡಮ್ಮ
ಹೇಗೆ ಮರೆಯಲಿ ಬಾಲ್ಯಕಿಂತ ಸಿಹಿ ನಿನ್ನ ನೆನಪಮ್ಮ

೫. ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ

– ಮಹಾಂತಪ್ಪಿಯ (ಬಿ.ಶೇಖರಪ್ಪ)

ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟಿ
ಹಬ್ಬದ ಹರುಷವ ಸಾರುತ್ತಿದೆ
ದೀಪವನೆತ್ತಿ ಬೆಳಕನು ಬಿತ್ತಿ
ಮುತ್ತಿದ ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಚಿಣ್ಣರು ಕಟ್ಟಿದ ಬಿದಿರಿನ ಪುಟ್ಟಿ
'ಆರ್ಯಭಟ'ವನು ಹೋಲುತ್ತಿದೆ
ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುವ ಪರಿಪರಿ
ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ ಬಟ್ಟೆಯ ತೊಟ್ಟಿದೆ

ತಾರೆಯ ಕೂಡ ಗೆಳೆತನ ಮಾಡಲು
ಗಗನದ ಗೂಡಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿದೆ

ಅಡಗಿದ ಚಂದ್ರನ ಹುಡುಕಲು
ಮೋಡದ ಒಳಗೇ ಬೆಳಕನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ

* * * * *

